ARTS Journal of Arts and Thai Studies
eISSN : 2774-1419

Research Article

Journal of Arts and Thai Studies Vol.46 No.1 https://so08.tci-thaijo.org/index.php/artssu/index

"Star of Arts" Across Languages: An Analysis of Singable Song Translation from a Typological Perspective

"ดาวอักษร" ข้ามภาษา: การวิเคราะห์บทแปลเพลงสำหรับร้องจากมุมมองแบบลักษณ์ภาษา

Korakoch Attaviriyanupap* **Jittranan Klinnoi** **Wanida Krawmoh** **Jaras Prajanpanich**
กรกช อัตตวิริยะนุภาพ **จิตรนันท์ กลิ่นน้อย** **วนิดา คราวเหมาะ** **จรัส ประจันพาณิชย์**
Kanok Runggeratigul **Nitiwadee Sawaddee** **Nicha Yamlamai**
กนก รุ่งกีรติกุล **นิธิวดี สวัสดี** **ณิชา แย้มละม้าย**
Faculty of Arts, Silpakorn University, Thailand

Corresponding author*
e-mail: attaviriyanupap_K@su.ac.th

Received 28-11-2023
Revised 11-03-2024
Accepted 12-03-2024

Keywords: singable song translation, contrastive analysis, typologically different languages

คำสำคัญ: การแปลเพื่อใช้ขับร้อง, การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ, ภาษาที่มีความแตกต่างกันทางแบบลักษณ์ภาษา

Abstract

Objectives: This research aims to study the similarities and differences of each target language that affect the translation strategies of the song "Star of Arts" (Dao Aksorn) into English, French, German, Japanese, Chinese, Korean and Vietnamese by considering the typological aspects.

Methods: The data used in the research are the original lyrics and the the singable translations of the song in all 7 languages. The research method is based on analyzing the translation glosses and back translation in each target language to compare the similarities and differences in various dimensions.

Results: The analysis results reveal that there are five key linguistics aspects which play important roles and affect the translation, including sound systems; word order; pronoun usage; grammatical morphemes; and syntactical structure. All the translations took these dimensions into account, which provided both advantages and challenges to the translation process.

Application of this study: The knowledge acquired from this research can be used as guidelines for singable song translation as well as for educational purposes in teaching these target languages as foreign languages.

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเหมือนและความแตกต่างของแต่ละภาษาที่ส่งผลกระทบต่อกลวิธีในการแปลเพลง "ดาวอักษร" เป็นอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น จีน เกาหลี และเวียดนาม โดยพิจารณาจากมุมมองทางแบบลักษณ์ภาษา

วิธีการศึกษา: ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย คือ ต้นฉบับและบทแปลสำหรับร้องทั้ง 7 ภาษา วิธีการดำเนินการวิจัยอาศัยการวิเคราะห์คำอธิบายในการแปลภาษาปลายทางแต่ละภาษาผ่านการถ่ายทอดความหมายคำต่อคำ และการแปลย้อนกลับเพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างในมิติต่าง ๆ

ผลการศึกษา: ผลการวิเคราะห์พบว่า ลักษณะสำคัญทางแบบลักษณ์ภาษาของภาษาปลายทางที่มีบทบาทสำคัญและส่งผลกระทบต่อการจัดทำบทแปลมีรวมทั้งสิ้น 5 ด้าน ได้แก่ ระบบเสียง การเรียงลำดับคำ การใช้คำสรรพนาม หน่วยคำทางไวยากรณ์ และโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ บทแปลแต่ละภาษาได้มีการจัดทำขึ้นโดยคำนึงถึงมิติต่าง ๆ เหล่านี้ ซึ่งมีทั้งเอื้อและเป็นอุปสรรคต่อการแปล

การประยุกต์ใช้: องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการแปลเพลงเพื่อใช้ขับร้องได้รวมถึงนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนภาษาปลายทางเหล่านี้ในฐานะภาษาต่างประเทศ

บทนำ

เพลงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมานับตั้งแต่สมัยโบราณ ดังจะเห็นได้จากการมีเพลงพื้นบ้านหลายภาษาในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก นอกจากนี้ ปรากฏการณ์หนึ่งที่พบคือมีเพลงหลากหลายภาษาที่ใช้ทำนองเพลงเดียวกัน ตัวอย่างเช่น เพลงคริสต์มาสต่าง ๆ หรือเพลง Auld lang syne (เพลง "สามัคคีชุมนุม" ของไทย) เป็นต้น ปรากฏการณ์เช่นนี้แสดงให้เห็นว่ามนุษย์เราสามารถนำภาษาที่แตกต่างกันมาสร้างความเหมือนให้เกิดขึ้นได้ไม่ยากนัก อย่างไรก็ตาม หากต้องมีการถ่ายทอดเนื้อหาที่ต้องตรงกันในเพลงต่างภาษาเหล่านี้ก็ถือว่าเป็นความท้าทายที่เพิ่มขึ้นในอีกระดับหนึ่ง การแปลเพลงถือว่าเป็นการสื่อสารข้ามวัฒนธรรมรูปแบบหนึ่ง

ที่นิยมแพร่หลายและเป็นภาพสะท้อนวัฒนธรรมความเป็นอยู่และวัฒนธรรมทางภาษาจากผู้คนจากต่างถิ่นต่างที่ (Sonsri, 2008 : 61) ภาควิชาภาษาเยอรมัน คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้ริเริ่มการบูรณาการศิลปวัฒนธรรมไทยกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศมาเป็นเวลากว่า 10 ปี แล้ว และได้มีการสร้างสรรค์ผลงานแปลเพลงระหว่างการแปลเพลงไทยเป็นภาษาเยอรมันและการแปลเพลงภาษาเยอรมันเป็นภาษาไทย อีกทั้งยังมีการทำงานวิจัยในด้านที่เกี่ยวข้องกับการแปลเพลงลูกทุ่งไทยเป็นภาษาเยอรมันด้วย (Attaviriyanupap, 2015) จึงได้นำมาต่อยอดขยายผลด้วยการสร้างสรรค์และวิเคราะห์งานแปลเพลงจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ในโครงการนี้

บทเพลง "ดาวอักษร" ซึ่งเป็นการใส่คำร้องไทยเข้าไปในทำนองเพลงภาษาฝรั่งเศส ใช้ร้องกันในหมู่นักศึกษารุ่นแรกของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ต่อมากลายเป็นเพลงที่ใช้ร้องเพื่อสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสมาชิกในประชาคม จนเสมือนเป็น "เพลงประจำคณะ" แบบไม่เป็นทางการ บทเพลงนี้เป็นตัวอย่างผลงานสร้างสรรค์ชิ้นหนึ่งที่มีลักษณะข้ามภาษาและข้ามวัฒนธรรมที่ดี ทำให้บทเพลงนี้เหมาะแก่การนำมาทดลองแปลและวิเคราะห์ข้ามภาษา การจัดทำบทแปลและวิเคราะห์บทแปลเพลง "ดาวอักษร" เป็นภาษาต่างประเทศ 7 ภาษา ซึ่งเป็นภาษาที่มีความแตกต่างกันทั้งในด้านความเป็นตะวันตก-ตะวันออก การเป็นภาษาวรรณยุกต์และภาษาที่ไม่มีทำนองเสียงสูงต่ำแต่ใช้ระบบการเน้นพยางค์ รวมถึงภาษาที่มีโครงสร้างไวยากรณ์และคุณลักษณะทางแบบลักษณ์ภาษาแตกต่างกัน จึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจยิ่ง อีกทั้งการทำงานวิจัยในลักษณะข้ามศาสตร์ของภาษาต่างประเทศหลากหลายภาษายังเป็นสิ่งที่ขาดแคลนอยู่ในวงการวิชาการของไทย

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเหมือนและความแตกต่างของแต่ละภาษาที่ส่งผลกระทบต่อกลวิธีในการแปลเพลง "ดาวอักษร" เป็นอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น จีน เกาหลี และเวียดนาม และนำเสนอแง่มุมต่าง ๆ จากมุมมองทางแบบลักษณ์ภาษาที่ส่งผลกระทบต่อการจัดทำบทแปล เนื่องจากภาษาปลายทางทั้ง 7 ภาษา เป็นภาษาที่มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด คือ เป็นภาษาที่มีวิภัติปัจจัย (อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน) ภาษาปะติดปะต่อ (ญี่ปุ่น เกาหลี) และภาษาคำโดด (จีน เวียดนาม) เป็นภาษาที่มีการเรียงลำดับทั้งที่เป็น SVO (อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน จีน เวียดนาม) และ SOV (ญี่ปุ่น เกาหลี) อีกทั้งมีทั้งภาษาที่มีวรรณยุกต์ (จีน เวียดนาม) และไม่มีวรรณยุกต์ (อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น เกาหลี)

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในวงการวิชาการมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการแปลเพลงภาษาต่าง ๆ อยู่จำนวนไม่น้อย และเกี่ยวข้องกับภาษาต้นทางและภาษาปลายทางทั้ง 7 ภาษาของงานวิจัยนี้ นอกจากนี้ยังพบว่าในช่วงระยะหลัง มีการศึกษาการแปลเพลงเพิ่มขึ้น หากแต่ว่าจำกัดอยู่ที่คู่ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษเป็นหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เป็นคู่ภาษาที่พบบ่อยที่สุด (ตัวอย่างเช่น Meechai, 2017; Nillaphan, 2018; Janhom & Pewporchai, 2019) ในขณะที่การแปลเพลงระหว่างภาษาไทยกับภาษาอื่น ๆ นั้นมีไม่มากนัก รวมทั้งบางครั้งไม่ได้ถือว่าเป็นการแปลเพลง แต่เป็นการดัดแปลงเพลง (Thumdee et al., 2015) ตารางต่อไปนี้จึงจะสรุปรวมตัวอย่างงานวิจัยการแปลเพลงภาษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาปลายทางในงานวิจัยนี้นอกเหนือไปจากคู่ภาษาอังกฤษ-ไทย โดยแสดงข้อมูลเกี่ยวกับภาษาต้นทางและภาษาปลายทางที่ปรากฏในงานวิจัยนั้น ๆ และสรุปผลการศึกษาที่สำคัญเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการจัดทำบทแปลเพลง "ดาวอักษร" เท่านั้นโดยเรียงตามลำดับเวลา

Table 1 Overview of relevant researches

Research	Source Language	Target Language	Relevant Findings
Kelly, 1992	French	English	Aspects to be considered when providing singable translation include rhythm, underlying meaning, melody in the song, emotions, sound, target audience group, and the original version

Table 1 Overview of relevant researches (cont.)

Research	Source Language	Target Language	Relevant Findings
Zhang, 2015	English	Chinese	Song translation requires a functional equivalence concept in four areas: rhyme, rhythm, style, and culture
Attaviriyanupap, 2015	Thai	German	Seven problems were found: 1) a deficit in TL; 2) a deficit in SL; 3) differences of the language systems (SL vs. TL); 4) cultural differences; 5) conveying appropriate message of the original; 6) translating repetitions; and 7) selecting appropriate words and structures for singing
Anh, 2019	English	Vietnamese	Six types of translation strategies found in order of frequency are semantic, word for word, free, adaptation, faithful and literal translation.
Lauer, 2019	German	English	By following Peter Low's (2017) concept most translations consist of both direct and indirect translation or paraphrasing. The frequency of adding text was not found often, while all important details in the source language are preserved.
Trisnabudi & Setiajid, 2022	Japanese	English	Changing of word order, e. g. reversing the sentences, is the most suitable translation strategy for translating texts in case the source and the target languages have structural differences.

จากการทบทวนวรรณกรรมไม่พบงานวิจัยที่แปลจากภาษาต้นฉบับหนึ่งภาษาแล้วศึกษาภาษาปลายทางหลายภาษา ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาวิจัยการแปลเพลงในประเทศไทยนั้น มักเป็นเรื่องเกี่ยวกับการแปลเพลงในทิศทางเดียวคือแปลจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย มีเพียงงานเดียวซึ่งแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นลักษณะของการแปลเพลงพื้นบ้านที่เน้นสัมผัส แต่ไม่ได้มีทำนองเป็นดนตรีที่แตกต่างกันในแต่ละเพลง นอกเหนือจากงานวิจัยของ กรกช อัตตวิริยะนุภาพ (Attaviriyanupap, 2015) ยังไม่มีผู้ใดศึกษาการวิจัยงานแปลเพลงจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศอื่นและไม่ได้มีการศึกษาการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศมากกว่าหนึ่งภาษาเพื่อนำมาเปรียบเทียบกัน โครงการวิจัยนี้จึงถือเป็นโครงการนำร่องที่มิได้เน้นการคิดวิเคราะห์เชิงทฤษฎี แต่เน้นการวิเคราะห์ประเด็นที่สำคัญที่มักศึกษากันในแวดวงการศึกษาภาษาศาสตร์ด้านแบบลักษณ์ภาษา (typology) เป็นหลัก

วิธีการศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ประกอบด้วยเนื้อเพลงภาษาไทยของเพลง "ดาวอักษร" ซึ่งเป็นบทเพลงต้นฉบับ และบทแปลเพลง "ดาวอักษร" ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น จีน เกาหลี และเวียดนาม บทเพลงที่นำมาใช้แปลและวิเคราะห์บทแปลในครั้งนี้คือเพลง "ดาวอักษร" ซึ่งประพันธ์ขึ้นโดย คุณพรรณพิมล คชะสุต นักศึกษารุ่นแรกของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้ทำนองเพลง La vie en rose ของ Edith Plath นัยที่ซ่อนอยู่ในเพลงคือ "ดาวอักษรไม่ได้มีแต่ความสวยเท่านั้น แต่ต้องมี

ความดีด้วย"ผู้ประพันธ์เพลงได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเพลงนี้ไว้ว่าแต่งขึ้นเมื่อศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 โดยได้แรงบันดาลใจจากการนั่งมองดาวประจำเมือง (ดาวพระศุกร์) จึงตั้งชื่อเพลงว่า "ดาวอักษร" ซึ่งสื่อความหมายว่า "นักศึกษาทุกคนล้วนมีความงาม มีความดี สมเป็นดาวอักษรทุกคน" และมีเนื้อเพลงดังนี้

มองดาราดาดาษนภา เรียงรายมากมายเหลือคณา ดาวหนึ่งช่างงามเหนือดาวใด
แสงแวววามงามจับฤทัย เทวีแห่งดาวหรือไร จึงได้เด่นเป็นขวัญดารา
ชนนิยมชมชื่นขวัญตา ดาวอักษรศาสตร์โสภา ทรงค่าด้วยคุณความดีงาม
ดาวอักษรเคียงคู่ฟ้าศิลปากร เธอคงได้พรเทพองค์ใดในสวรรค์
แสงเรืองรองเพ็ญผ่องพระจันทร์ ยังเลือนหมดสิ้นแสงพลัน พ่ายดาวอักษร

บทแปลที่นำมาวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้จัดทำขึ้นโดยคณะผู้วิจัยเองโดยคำนึงถึงหลักห้าประการของปีเตอร์ โลว์ (Low, 2017) ได้แก่ การสามารถนำไปใช้ร้องได้ (singability) การถ่ายทอดความหมาย (sense) ความเป็นธรรมชาติ (naturalness) จังหวะ (rhythm) และสัมผัส (rhyme) ทั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่าโครงสร้างและไวยากรณ์ของแต่ละภาษาปลายทางจะมีผลให้เกิดกระบวนการแปลที่แตกต่างกันตามข้อจำกัดของระบบภาษานั้น ๆ ในการจัดทำบทแปลผู้แปลจึงจัดทำบทแปลตามความเหมาะสมในแต่ละภาษาภายใต้กรอบการพยายามรักษาความหมายให้ได้มากที่สุดแต่สามารถมาใช้ร้องได้ในทำนองเดิม วิธีดำเนินการวิจัยทำตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยแต่ละภาษาจัดทำคำแปลที่ครอบคลุมเนื้อหาครบถ้วน การแปลคำต่อคำ (gloss) และการแปลย้อนกลับ (back translation) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันในลำดับต่อไป

2. ผู้วิจัยแต่ละภาษาวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างแปลและแนวทางการแก้ปัญหาที่ใช้เพื่อนำมาอภิปรายร่วมกับแปลภาษาอื่น ๆ

3. คณะผู้วิจัยสังเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างของแต่ละภาษาที่ส่งผลกระทบต่อกลวิธีในการแปล ซึ่งในการวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างนี้จะใช้กรอบแนวคิดทางภาษาศาสตร์เชิงแบบลักษณ์ภาษา (typology) ที่มีการเปรียบเทียบระหว่างภาษาต่าง ๆ ที่มีระบบไวยากรณ์แตกต่างกัน

ผลการศึกษา

ผลวิเคราะห์ลักษณะเฉพาะทางภาษาที่มีผลต่อการเลือกสรรคำที่ใช้ในการแปลเพลง "ดาวอักษร" พบว่ามี 5 มิติ ได้แก่ ระบบเสียง การเรียงลำดับคำ การใช้คำสรรพนาม หน่วยคำทางไวยากรณ์ และโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์

1. ระบบเสียง

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบบเสียง ภาษาปลายทางทั้ง 7 ภาษามีหน่วยเสียง และโครงสร้างพยางค์ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้มี 2 ภาษาที่มีวรรณยุกต์ คือ ภาษาจีนและภาษาเวียดนาม ในขณะที่ภาษาตะวันตกทั้ง 3 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และภาษาเยอรมัน เป็นภาษาที่มีการเน้นพยางค์ ซึ่งองค์ประกอบต่าง ๆ ทางเสียงเหล่านี้มีผลต่อการเลือกสรรคำแปลในแต่ละภาษา ตารางที่ 2 สรุปภาพรวมเกี่ยวกับระบบเสียงของภาษาปลายทาง อันได้แก่ เสียงพยัญชนะ เสียงสระ โครงสร้างพยางค์ การเน้นพยางค์ และวรรณยุกต์

Table 2 Significant linguistic features of the target languages for the analysis

Language	Consonant sound	Vowel sound	Syllabic structure	Stress	Tone
English	p, t, k, f, d, b, g, v, ð, θ, s, h, r, l, w, m, n, ŋ, ʃ, tʃ,	iː, ɪ, ə, ɑː, ʌ, e, æ, ʊ, uː, ɜː, ɒ, ɔː, aɪ, aʊ, eə, eɪ, iə, əʊ,	(C)(C)V(C)(C)	Significant	Non-tonal
French	p, b, t, d, k, g, m, n, ɲ, ŋ, f, v, s, z, ʃ, ʒ, ʁ, l (semi) j, w, ɥ	i, y, e, ø, ɛ, œ, a, ɑ, u, o, ɔ, ə, ɛ̃, œ̃, ɑ̃, ɔ̃	(C)(C)(C)V(C)(C)(C)(C)	Significant	Non-tonal
German	p, b, t, d, k, g, f, v, s, z, ʃ, ʒ, ç, x, h, m, n, ŋ, r, l, j, pf, ts, tʃ, dʒ	a, aː, ɪ, ʏ, i, iː, y, yː, eː, e, eː, œ, øː, ʊ, uː, ɔ, oː, ə, aɪ, aʊ, ɔɪ	(C)(C)(C)V(C)(C)(C)(C)(C)	Significant	Non-tonal
Japanese	k,g,ŋ, s, ʃ, ʒ, z, t, d, n, ɲ, h, ç, ɸ, b, p, m, j, r, w, ɴ	a, i, u, e, o	(C)V(C)	Pitch accent	Non-tonal
Chinese	W, j , kʰ, m , tʰ , f , ɕ , t, ts m, p , l , ʐ ,n , ʂ , tsʰ, k, ʈʂ,	a, jɛ, o, ia, i, weɪ, u, ɤ, eɪ, in, iŋ, ʊŋ, joʊ, y, ən, jɑŋ, oʊ, æn, wɑŋ, ɑŋ, ɥæn, ɥɛ, an, aɪ	(C)V(C)	Not significant	Tonal
Korean	p, b, t, d, k, g, f, v, s, z, ʃ, θ, ð, ʒ, ʦ, ʤ, ʧ, ʤ, ɲ, ç, x, h, m, n, ŋ, r, l, ç, x, gg, dd, bb, ss, ʤ	a, ʌ, o, u, ɯ, I, Ɛ, e, œ, y,	(C)V(C)(C)	Not significant	Non-tonal
Vietnamese	b, m, p, f, v, t, tʰ, d, n, z, ʐ, s, ʂ, ʈ, c, ɲ, l, k, χ, ŋ, ɣ, h, ʔ	i, e, ɛ, ɯ, ɤ, ɔ, u, o, a, aː, ia, ɯa, ua	(CC)V(C)	Not significant	Tonal

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่าทุกภาษาที่เป็นภาษาปลายทางของบทแปลในงานวิจัยนี้ทุกภาษามีเสียงพยัญชนะและสระซึ่งมีทั้งเสียงที่ออกเสียงยากและง่ายปะปนกัน หากคำนึงถึงหลักการเรื่องการสามารถนำไปใช้ร้องได้ (singability) ที่ได้กล่าวถึงก่อนหน้านี้แล้ว จะเห็นว่าบทแปลภาษาญี่ปุ่นน่าจะเป็นบทแปลที่ร้องได้ง่ายที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะระบบเสียงภาษาญี่ปุ่นเองที่มีหน่วยเสียงน้อยที่สุด นอกจากนี้ยังมีโครงสร้างพยางค์ซับซ้อนน้อยที่สุดด้วย ในขณะที่ระบบเสียงภาษาเยอรมันมีโครงสร้างพยางค์ที่ซับซ้อนมากที่สุด

ภาษาตะวันตกทั้งสามภาษา (อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน) มีปัจจัยเรื่องการเน้นพยางค์ที่อาจพบว่าบางครั้งพยางค์เน้นอาจไม่ตรงกับตัวโน้ตที่ต้องเน้นก็เป็นได้ อย่างไรก็ตาม เสียงวรรณยุกต์และรูปแบบการเน้นพยางค์ที่ไม่ตรงทุกประการนั้นไม่ได้เป็นอุปสรรคมากนักสำหรับการร้องเพลง เนื่องจากสามารถใช้การเอื้อน หรือหลบเสียงในระหว่างการร้องเพื่อช่วยปรับให้ภาษาเป็น

ธรรมชาติและฟังไม่ขัดหูนักได้ และก็ถือเป็นเรื่องปกติที่ในการร้องเพลงเป็นภาษาที่มีวรรณยุกต์นั้นอาจไม่ต้องออกเสียงวรรณยุกต์ตรงเสมอไป หากสามารถสื่อความหมายได้โดยไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับเสียงของคำศัพท์ ก็ไม่ได้เป็นอุปสรรคเท่าใดนัก ข้อน่าสังเกตที่พบอีกประการหนึ่งคือ ในภาษาที่มีระบบวรรณยุกต์ การเลือกสรรคำที่มีวรรณยุกต์ให้สอดคล้องกับตัวโน้ตแต่ละตัวนั้น แม้จะเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง แต่มักไม่ได้เป็นประเด็นปัญหาสำคัญ อย่างไรก็ตาม หากสามารถสรรหาคำที่เสียงวรรณยุกต์ผิดเพี้ยนน้อยที่สุด ก็จะทำให้เพลงฟังไพเราะมากยิ่งขึ้นและช่วยเสริมความเป็นธรรมชาติของภาษาด้วย ตัวอย่างเช่นในบทแปลภาษาเวียดนามซึ่งมีปัจจัยเรื่องเสียงวรรณยุกต์เข้ามาเกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพยายามคำนึงถึงการสรรหาคำที่วรรณยุกต์ใกล้เคียงกับตัวโน้ตด้วย แต่ก็เป็นเรื่องยากที่จะทำได้ตลอด และอาจมีบางพยางค์ที่เสียงดนตรีกับเสียงวรรณยุกต์ของคำศัพท์ไม่ตรงกัน ตัวอย่างเช่น ในภาษาเวียดนามวรรค Thấy muôn vàn sao lấp lánh *เท้ย มวน หว่าน ซาว เลิ้บ* ***แล้ญ*** ร้องเป็น *เท้ย มวน หว่าน ซาว เลิ้บ* ***แลญ*** หรือในวรรค Nâng giá trị bằng đức tính tốt *เนิง ซ้า จิ บั่ง ดึ๊ก ติ๊ญ โต๊ด* ร้องเป็น *เนิง ซ้า จิ บั่ง ดึ๊ก ติญ โตด* เป็นต้น แม้ในการร้องจะไม่ตรงตามเสียงวรรณยุกต์อยู่บ้างแต่ยังคงเข้าใจความหมายได้จากบริบท ในภาษาจีนก็เช่นกัน ผู้วิจัยคัดเลือกคำที่มีเสียงใกล้เคียงกับโน้ตในเพลง ซึ่งวรรณยุกต์ที่ใช้ร้องผันไปตามโน้ตเพลง เช่น ในท่อนแรกมีเสียงที่แตกต่างกันระหว่างบทแปลกับการออกเสียงวรรณยุกต์ตามปกติ ดังนี้ คือ *ว้าง เย่ คง มาน เถี่ยน ฝาน ซิง* (ว่าง เย่ คง หม่าน เทียน ฝาน ซิง) *เตียน จุย อู เปี่ยน เที้ยน คง* (เตี่ยน จุย อู๋ เปียน เทียน คง) *อี เคอ จุ่ย เหลี่ยง เยี้ยน เตอ ซิง* (อี้ เคอ จุ้ย เลี่ยง เหยี่ยน เตอ ซิง) แต่ถึงแม้ว่าเสียงวรรณยุกต์ในการร้องจะไม่เหมือนกับเสียงวรรณยุกต์ในภาษาปกติก็ยังคงสามารถสื่อความหมายได้

การที่พยางค์ในภาษาญี่ปุ่นเป็นแบบเปิด (open syllable) คือ ประกอบด้วยเสียงพยัญชนะ + เสียงสระ เช่น か คือ ka /k/ + /a/ ในขณะที่ภาษาไทยมีเสียงตัวสะกด นอกจากนี้สระเสียงยาวของภาษาญี่ปุ่นก็นับเป็นอีก 1 พยางค์ ในขณะที่สระเสียงสั้นและเสียงยาวในภาษาไทยนับเป็น 1 พยางค์เท่ากัน ดังนั้นเมื่อเขียนทับศัพท์ภาษาไทย คำในภาษาญี่ปุ่นจึงมีจำนวนพยางค์มากกว่าภาษาไทย เช่น *น้ำปลา* มี 2 พยางค์ แต่ภาษาญี่ปุ่นต้องออกเสียงว่า na-mu-pu-ra-a รวมเป็น 5 พยางค์ และทำให้คำว่า *ศิลปากร* ในบทเพลง "ดาวอักษร" ซึ่งต้นฉบับมีจำนวน 4 พยางค์ แต่ シラパコーン กลายเป็นคำ 6 พยางค์ คือ shi-ra-pa-ko-o-n และเมื่อนำมารวมกับ no-o-o-zo-ra อีก 5 พยางค์ในวรรคเดียวกัน คนญี่ปุ่นจะออกเสียงทั้งวรรคนี้เป็น 11 พยางค์ ในขณะที่คนไทยจะรู้สึกว่าวรรคนี้คนญี่ปุ่นร้องเพียง 8 พยางค์โดยเอื้อนเสียงให้ครบตามจังหวะเพลง

ในขณะที่ภาษาญี่ปุ่นมีระบบเสียงที่ไม่ซับซ้อน ง่ายต่อการออกเสียงและเอื้อต่อการร้อง แต่ในการจัดทำบทแปลเพลง "ดาวอักษร" ทั้ง 7 ภาษาในงานวิจัยนี้กลับพบว่า มีประเด็นที่น่าสังเกตเกี่ยวกับภาษาฝรั่งเศสซึ่งเอื้อต่อการขับร้องด้วยเช่นกัน ภาษาฝรั่งเศสมีระบบเสียง การเน้นพยางค์ และโครงสร้างพยางค์ที่มีความซับซ้อนใกล้เคียงกับภาษาเยอรมันและภาษาอังกฤษ หรืออาจซับซ้อนกว่าในบางมิติ เนื่องด้วยมีข้อกำหนดในรายละเอียดบางประการ อาทิ การไม่ออกเสียงบางเสียง การเชื่อมเสียงบางเสียง แต่การขับร้องเพลงภาษาฝรั่งเศสกลับพบว่ามีวิธีการออกเสียงบางประการที่ยืดหยุ่น และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดทำบทแปลเพลง "ดาวอักษร" ได้ด้วยเช่นกัน กล่าวคือ ในภาษาฝรั่งเศสมีสระหนึ่งซึ่งมีบทบาทสำคัญ คือ "e caduc" หรือสระ e ที่ไม่ออกเสียง โดยสระ e ตัวนี้มักปรากฏขึ้นในตำแหน่งท้ายคำ เพื่อให้พยัญชนะท้ายที่ปกติไม่ออกเสียงนั้นถูกออกเสียง (Sulaksananon, 1999) ยกตัวอย่างเช่น tout [tu] (แปลว่า "ทั้งหมด" ใช้กับคำนามเพศชายเอกพจน์) เสียง [t] ในคำว่า tout จะไม่ออกเสียงในตำแหน่งท้าย แต่เมื่อเติม e เข้าไป เสียง [t] จะถูกเปล่งออกมา เช่น toute [tu**t**] (แปลว่า "ทั้งหมด" ใช้กับคำนามเพศหญิงเอกพจน์) โดยที่เสียงสระ e [**ə**] ก็จะไม่ออกเสียง อย่างไรก็ตาม แม้ปกติจะไม่ได้เปล่งเสียง e caduc ตำแหน่งท้ายคำ แต่ในการอ่านกวีนิพนธ์ภาษาฝรั่งเศส คำที่มี e caduc ภายในวรรคจะออกเสียง e เสมอ หากคำถัดไปขึ้นต้นด้วยเสียงพยัญชนะ และในการร้องเพลงภาษาฝรั่งเศสนั้น หลายครั้งเราจะได้ยินนักร้องเปล่งเสียง e caduc ออกมาเพื่อเติมเต็มจำนวนพยางค์ภายในท่อนเพลง ในการแปลเพลง "ดาวอักษร" นั้น ผู้วิจัยจึงมีการใช้ e caduc ในลักษณะที่ยืดหยุ่นโดยไม่ได้ออกเสียงเหมือนเวลาอ่านกวีนิพนธ์หรือภาษาทั่วไปเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่เลือกออกในจุดที่เหมาะสม เพื่อทำให้จำนวนพยางค์ตรงกับต้นฉบับ เช่น ในวรรค *ชนนิยมชมชื่นขวัญตา* ที่ต้นฉบับภาษาไทยมีจำนวนทั้งหมด 7 พยางค์ ในขณะที่ภาษาฝรั่งเศส "De toute part, on vénère" ปกติจะมีเพียง 6 พยางค์เท่านั้น ในบทแปลอิงการนับพยางค์แบบการอ่านกวีนิพนธ์หรือใช้กลวิธีที่นักร้องหลายๆ คนใช้ในการร้องเพลง ทำให้ออกเสียงได้เป็น 7 พยางค์ ขณะที่ในวรรค "Sa lumière gagne les cœurs" หากอ่านตามกวีนิพนธ์ภาษาฝรั่งเศสจะได้ 8 พยางค์ และหากออกเสียงแบบในภาษาพูดทั่วไปจะได้ 6 พยางค์ แต่ในบทแปลเพลงดาวอักษร ผู้วิจัยเลือกออกเสียง e เพียง 1 ตำแหน่งเท่านั้น (Sa lumière gagn**e** les cœurs) โดยจะออกเสียงทั้งหมด 7 พยางค์ เพื่อให้ได้จำนวนพยางค์เท่ากับต้นฉบับ

แสงแววความงามจับฤทัย ที่มีทั้งหมด 7 พยางค์ ดังนี้เป็นต้น ในมิติของการออกเสียงภาษาเยอรมันเป็นภาษาที่มีหน่วยคำผันซ้ำซ้อน แต่ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันก็ไม่จำเป็นต้องออกเสียงทุกเสียงชัดเจนเท่ากันและมีการลดทอนเสียงบางส่วนทำให้ไม่เป็นปัญหาแต่อย่างใดในการร้อง ตัวอย่างเช่นคำกริยา erhältst ในวรรค *เธอคงได้พรเทพองค์ใดในสวรรค์* ซึ่งพยางค์ที่สองนั้นอันที่จริงมีโครงสร้างซับซ้อน คือ มีพยัญชนะท้ายถึง 5 เสียง (CVCCCCC) แต่ในความเป็นจริง หากพูดเร็วหรือร้องโดยมีคำอื่นต่อทันทีก็สามารถออกเสียงเพียงแค่ ls ได้ ทำให้ไม่ได้เป็นอุปสรรคในการใช้รูปคำผันนี้

2. การเรียงลำดับคำ

ลักษณะเฉพาะอันเกี่ยวข้องกับการเรียงลำดับคำและการปรับเปลี่ยนโครงสร้างที่มีผลต่อการเลือกสรรคำแปลเพลงนั้นสามารถแยกได้เป็น 2 ประเด็นด้วยกัน คือ การเรียงลำดับคำหรือส่วนของประโยคทำหน้าที่แตกต่างกันในประโยค และการเรียงลำดับคำในนามวลี

2.1 การเรียงลำดับคำในประโยค

การเรียงลำดับคำในประโยคเป็นลักษณะเฉพาะด้านแบบลักษณ์ภาษา ภาษาปลายทางในงานวิจัยนี้มีกรณีที่เป็นภาษาซึ่งมีการเรียงคำในประโยคเป็นแบบ SOV เพียงสองภาษา คือ ภาษาญี่ปุ่น และภาษาเกาหลี ที่จะต้องวางคำกริยาหรือภาคแสดงไว้ท้ายประโยค ในขณะที่ภาษาอื่น ๆ ที่เหลือทั้งหมด รวมทั้งภาษาต้นฉบับคือภาษาไทย มีการเรียงลำดับแบบ SVO อย่างไรก็ตามในรายละเอียดก็ยังพบว่ามีความยืดหยุ่นและข้อจำกัดแตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ภาษาฝรั่งเศสโดยปกติจะเป็นรูปแบบ SVO ซึ่งเหมือนกับโครงสร้างประโยคของภาษาไทยเช่นกัน แต่หากกรรมนั้นถูกแทนด้วยคำสรรพนาม การเรียงลำดับคำในระดับประโยคจะกลายเป็นรูปแบบ “ประธาน + กรรม + กริยา” ซึ่งในเพลง “ดาวอักษร” ภาษาฝรั่งเศส มีโครงสร้างที่กรรมอยู่หน้ากริยาปรากฏเพียงหนึ่งครั้ง คือ ในวรรค *เธอคงได้พรเทพองค์ใดในสวรรค์* ซึ่งแปลว่า On se demande quels dieux la bénissent (เรา) (สงสัย) (ใด) (เทพ) (เธอ) (ให้พร) โดยนำคำสรรพนาม la ซึ่งเป็นกรรมมาวางไว้หน้าคำกริยา ในภาษาเยอรมันการสลับตำแหน่งคำเป็นเรื่องที่ทำได้โดยปกติ อันเนื่องจากสามารถใช้การก (case) เป็นตัวกำกับหน้าที่ทางวากยสัมพันธ์ได้อยู่แล้ว ในการแปลเพลงจึงสามารถสลับตำแหน่งคำไปมาให้เหมาะสมกับทำนองและจังหวะของเพลงได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างเช่นในท่อน *เธอคงได้พรเทพองค์ใดในสวรรค์* ที่มีการเรียงลำดับคำแบบ OVS เป็น Wohl Segen von einem Gott erhältst du (คง) (พร) (จาก) (หนึ่ง) (พระเจ้า/เทพเจ้า) (ได้รับ) (เธอ) ซึ่งปกติจะเรียงลำดับคำเป็นแบบ SVO คือ Du erhältst wohl Segen von einem Gott

ความยืดหยุ่นในการสลับตำแหน่งคำในประโยคยังอาจทำให้เกิดโครงสร้างประโยคแบบใหม่ขึ้นได้ด้วย ตัวอย่างเช่นในวรรค *เทวีแห่งดาวหรือไร* ในบทแปลภาษาอังกฤษ หากเรียงลำดับคำในประโยคแบบประโยคคำถามธรรมดา ก็จะแปลได้ว่า Is she the goddess of stars? แต่ในบทแปลมีการสลับตำแหน่งคำเป็น Goddess of stars, is she? ซึ่งสามารถสร้างคำสัมผัสกับท่อนก่อนหน้าได้ และฟังดูไพเราะขึ้น โดยไม่ขัดกับธรรมชาติของภาษาอังกฤษ เนื่องจากมีโครงสร้างคล้าย question tag แต่สั้นกว่า เพราะหากใช้ question tag แบบสมบูรณ์ ประโยคนี้จะต้องใช้ว่า She is (the) goddess of stars, isn’t she? ซึ่งจะทำให้มีพยางค์เกินมาถึง 2-3 พยางค์ และไม่สามารถสร้างสัมผัสท้ายวรรคได้ แต่การใช้ภาษาแบบในบทแปลจะกระชับ ซึ่งการสลับโครงสร้างทางไวยากรณ์ในลักษณะนี้เป็นความยืดหยุ่นทางไวยากรณ์ในบริบทที่เน้นสุนทรียะ พบเห็นได้ทั่วไปในภาษาพูด บทกวี หรือเนื้อเพลง อีกทั้งยังได้น้ำเสียงตรงกันกับต้นฉบับที่ว่า *เทวีแห่งดาวหรือไร* ซึ่งเป็นประโยคที่สามารถตีความได้ว่าเป็นคำถามจริง ๆ หรือเป็นการรำพึงด้วยคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ (rhetoric question) ก็ได้

ภาษาญี่ปุ่นและภาษาเกาหลีมักมีการเรียงลำดับคำเป็น SOV ทั้งนี้ อาจเป็น OSV ได้เช่นกัน แต่กริยาจะอยู่ท้ายสุดเสมอ ซึ่งไม่เพียงแต่ประธาน กรรม จะวางอยู่หน้ากริยา คำบอกเวลา คำบอกสถานที่ คำวิเศษณ์ ถือเป็นคำขยายซึ่งจะวางไว้หน้ากริยาที่ถูกขยาย สามารถสลับตำแหน่งได้แต่ลำดับที่เป็นธรรมชาติคือ เมื่อไร ที่ไหน ใคร ทำอะไร การที่คำกริยาจำเป็นต้องอยู่ตำแหน่งท้ายสุดเสมอ จึงทำให้เกิดข้อจำกัดในการเรียงคำที่ทำให้แตกต่างจากบทแปลภาษาอื่น ๆ ดังที่เห็นได้ชัดคือในท่อน *ดาวอักษรเคียงคู่ฟ้าศิลปากร* ซึ่งแต่เดิมทีมวิจัยมีการตกลงกันไว้ว่าหากเป็นไปได้ให้จัดคำ *ศิลปากร* ให้ลงในตำแหน่งเดียวกับต้นฉบับ แต่ภาษาญี่ปุ่นและภาษาเกาหลีไม่สามารถนำคำว่า *ศิลปากร* ไปวางไว้ในตำแหน่งท้ายได้ ด้วยการที่จำเป็นต้องเป็นตำแหน่งของคำกริยาในประโยค หรือตำแหน่งของคำนามหลักในนามวลี จึงมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างจากที่ต้นฉบับเป็นประโยคเต็ม (S) ให้กลายเป็นนามวลี (NP) แทน บทแปลอีกหนึ่งภาษาที่มีการวางลำดับคำของคำว่า “ศิลปากร” แตกต่างไปจากต้นฉบับ คือ บทแปล

ภาษาจีน อันเกิดจากข้อจำกัดในเรื่องตำแหน่งของบทขยายในนามวลีเช่นเดียวกัน ดังจะอธิบายในรายละเอียดอีกครั้งในหัวข้อถัดไป

ภาษาจีนและเวียดนามซึ่งเป็นภาษาคำโดดและมีรูปแบบการเรียงประโยคเป็น SVO เช่นเดียวกับภาษาไทยจึงไม่ได้มีลักษณะโดดเด่นในด้านนี้ปรากฏมากนัก อย่างไรก็ตามพบว่าในภาษาเวียดนามมีการเรียงลำดับคำกริยาช่วยในประโยคกรรมวาจกแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความหมายที่สื่อ กล่าวคือ หากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นไปในทางที่ดีจะใช้คำกริยาช่วย được *เดือก* (ได้ ได้รับ) วางไว้หน้าผู้กระทำ เช่นในวรรค Sao **được** thần tiên trên thiên đường ban phước *ซาว เดือก เถิ่น เตียน เจน เทียน เดื่อง บาน เฟื้อก* (ดาว) (ได้) (เทพ) (บน) (สวรรค์) (ให้) (พร) แต่ในทางกลับกัน หากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นไปในทางที่ไม่ดี จะใช้คำกริยาช่วย bị *บิ* (ถูก,โดน) วางไว้หลังผู้ถูกกระทำ แล้วจึงตามด้วยผู้กระทำ และตามด้วยกริยา ตามลำดับ ซึ่งในกรณีที่ปรากฏเฉพาะผู้ถูกกระทำ แต่ไม่ปรากฏผู้กระทำ ในบทแปลภาษาเวียดนามก็จะใช้ **bị** ตัวอย่างเช่น ในวรรค Cũng **bị** che mờ tối đi *กุ๋ง บิ แจ เหม่อ โต๋ย ดี* (ก็) (ถูก) (บดบัง) (มัว) (มืด) (ลดลง) เนื่องจากประโยคที่ครบถ้วนคือ Ngay cả ánh trăng tròn sáng tươi *ง้ย กำ แอ๊ญ จัง จ่อน ซ้าง เตือย* (แม้แต่) (แสง) (จันทร์) (กลม) (สว่าง) (สดใส) Cũng bị che mờ tối đi *กุ๋ง บิ แจ เหม่อ โต๋ย ดี* (ก็) (ถูก) (บดบัง) (มัว) (มืด) (ลดลง) Bởi vì sao Nhân Văn *เบ่ย หวี่ ซาว เญิน วัน* (เพราะ) (ดาว) (มนุษยศาสตร์) จากประโยคดังกล่าวจะเห็นว่าประธานซึ่งเป็นผู้ถูกกระทำคือ Ánh trăng tròn sáng tươi *แอ๊ญ จัง จ่อน ซ้าง เตือย* (แสง) (จันทร์) (กลม) (สว่าง) (สดใส) ในวรรคแรก และผู้กระทำคือ sao Nhân Văn *ซาว เญิน วัน* (ดาว) (มนุษยศาสตร์)

ข้อน่าสังเกตเกี่ยวกับการเรียงลำดับคำอีกประการหนึ่งคือ ภาษาจีนซึ่งเป็นภาษาคำโดดแบบเดียวกับภาษาไทย อีกทั้งมีโครงสร้างประโยคเป็น SVO ซึ่งมีการเรียงลำดับเหมือนกับภาษาไทย แต่ตำแหน่งของส่วนขยายจะอยู่หน้าคำหลักเสมอ ทั้งคำขยายกริยา คำขยายคำนาม เช่น ในวรรค *ดาวหนึ่งช่างงามเหนือดาวใด* 一颗最亮眼的星 'ดาวดวงหนึ่งซึ่งมีความสุกสว่างที่สุด' จะเอา 星 แปลว่า 'ดวงดาว' ซึ่งเป็นคำหลักไปอยู่ข้างหลังสุด แล้วเอาส่วนขยาย 一颗最亮眼的 มาไว้ข้างหน้า ซึ่งลักษณะเช่นนี้เชื่อมโยงกับประเด็นที่จะกล่าวถึงในลำดับต่อไป คือ การเรียงลำดับคำในนามวลี

2.2 การเรียงลำดับคำในนามวลี

การเรียงลำดับคำในนามวลีเป็นลักษณะเฉพาะทางแบบลักษณ์ภาษาอีกประการหนึ่งที่ภาษาทั้ง 8 ในงานวิจัยนี้ (ภาษาต้นทาง 1 ภาษา และภาษาปลายทาง 7 ภาษา) มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ในขณะที่ภาษาไทยวางคำขยายไว้ด้านขวาของคำหลักเสมอไม่ว่าจะเป็นคำชนิดใด ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี วางคำขยายไว้ด้านซ้ายหรือหน้าคำที่ถูกขยาย ส่วนภาษาอังกฤษ ภาษาเยอรมัน ภาษาฝรั่งเศส และภาษาเวียดนามสามารถวางคำขยายไว้ได้ทั้งซ้ายและขวาของคำนามหลักแต่มีเงื่อนไขของคำขยายและการกำหนดตำแหน่งที่วางแตกต่างกันออกไป

โดยทั่วไปภาษาอังกฤษวางคำขยาย (modifier) ที่เป็นคำคุณศัพท์และคำนามไว้ด้านหน้าคำนาม แต่หากเป็นบุพบทวลี (prepositional phrase) หรือวิเศษณ์วลี (adverb phrase) จะวางไว้หลังหรือด้านขวาของคำนาม ในบทแปลเพลง "ดาวอักษร" จึงพบว่ามีการเรียงลำดับคำในวลีเป็นไปตามลักษณะนี้ทุกประการ เช่น night sky, beaming lights, celestial Stars, purest virtue, devine hands, gleaming glow วางคำขยายไว้หน้าคำหลัก แต่ goddess of stars, Star of Arts, sky of Silpakorn, hands from heaven, glow of the moonlight จะวางคำขยายไว้หลังคำที่ถูกขยาย

ภาษาฝรั่งเศสและภาษาเยอรมันมีลักษณะการวางคำขยายไว้ด้านหน้าหรือด้านหลังคล้ายกับตัวอย่างภาษาอังกฤษที่กล่าวมาข้างต้น อย่างไรก็ตาม มีการยืดหยุ่นและรายละเอียดแตกต่างจากภาษาอังกฤษ ลักษณะหนึ่งของภาษาฝรั่งเศสที่น่าสนใจเกี่ยวกับนามวลีนั่นคือตำแหน่งของคำคุณศัพท์ ซึ่งมักวางไว้ด้านหลังคำนามที่ถูกขยาย แต่ก็มีหลายกรณีที่สามารถวางคำคุณศัพท์ไว้หน้าคำนามได้ ได้แก่ กรณีคำคุณศัพท์ที่มีเพียง พยางค์ หรือกรณีที่คำคุณศัพท์บางคำ มีความหมายต่างกันเมื่ออยู่ใน 2-1 ตำแหน่งต่างกัน และบางกรณีเป็นการวางคำคุณศัพท์ด้านหน้าเพื่อเน้นย้ำ หรือแสดงความรู้สึก ในบทแปลภาษาฝรั่งเศสมีคำคุณศัพท์ที่เป็นส่วนหนึ่งของนามวลีอยู่ ตัวด้วยกัน ซึ่งมีกา 3รวางในตำแหน่งแตกต่างกันและสื่อความหมายแตกต่างกัน คือ ในวรรค Tant d'étoiles alignées (มากมาย) (ดวงดาว) (เรียงราย) คำคุณศัพท์ alignées วางไว้ด้านหลังคำนาม ถือเป็นกรณีทั่วไปในภาษาฝรั่งเศส กรณีของวรรค La belle étoile des Lettres (สวย) (ดาว) (แห่ง) (อักษร) belle เป็นคำคุณศัพท์พยางค์เดียว จึงถูกวางไว้หน้าคำนาม ในขณะที่ในวรรค Avec sa bonté si chère (ด้วย) (ของเธอ) (ความดีงาม) (มาก) (มีค่า) คำว่า chère มี

ความหมายแตกต่างกันไปตามตำแหน่งของคำ ในบริบทนี้ถูกวางเอาไว้ข้างหลังคำนามเพื่อให้สื่อความหมายที่เกี่ยวข้องกับความดีงาม ซึ่งในที่นี้จึงมีความหมายว่า "มีค่า" เนื่องจากหากวางไว้หน้าคำนามจะหมายความว่า 'ที่รัก'

ในภาษาเยอรมัน หากคำขยายเป็นคำนามหรือนามวลี จะไม่สามารถแยกออกเป็นสองคำที่เรียงต่อกันเฉย ๆ ได้ แต่จะต้องรวมเป็นคำประสมคำเดียว ทำให้เกิดคำที่มีความยาวมากเป็นพิเศษ เช่น คำว่า *ดาวอักษร* หากจะใช้เป็นคำนาม 2 คำประกอบกันก็จะต้องใช้คำว่า Geisteswissenschaften (มนุษยศาสตร์) มารวมกับคำว่า Stern (ดาว) แล้วสร้างเป็นคำนามประสมคำเดียวคือ Geisteswissenschaftsstern ซึ่งเป็นคำออกเสียงยาก หากใช้ส่วนขยายเป็นบุพบทวลีแบบเดียวกันกับ Star of Arts ในภาษาอังกฤษ ก็จะได้เป็น Stern der Geisteswissenschaften ซึ่งอยู่ในรูปการใช้การกแสดงความเป็นเจ้าของ (genitive) มาขยายความคำนาม และแปลออกมาได้ตรงกับ Star of Arts ในภาษาอังกฤษเช่นเดียวกัน แต่ความยืดหยุ่นที่พิเศษในภาษาเยอรมัน คือ ในการใช้ภาษากวีนิพนธ์ หรือภาษาระดับสูงอาจมีการสลับตำแหน่งระหว่างคำนามหลักกับคำนามในการก genitive ที่ทำหน้าที่เป็น modifier ได้ ในบทแปลภาษาเยอรมันจึงเลือกแปลวรรค *ดาวอักษรศาสตร์โสภา* เป็น der Geisteswissenschaften Stern แทน เพื่อให้ออกเสียงและเน้นพยางค์ได้สอดคล้องกับจังหวะของดนตรีมากยิ่งขึ้น แม้ว่าคำแปลดังกล่าวจะมีจำนวนพยางค์มากกว่าคำว่า Geisteswissenschaftsstern ถึงสองพยางค์และมีจำนวนพยางค์มากกว่าต้นฉบับหนึ่งพยางค์ แต่ก็ออกเสียงได้ง่ายกว่าและอาศัยการร้องรวบให้เข้ากับจังหวะแทน

ภาษาตะวันออกที่มีตำแหน่งของคำคุณศัพท์ที่ใช้ขยายคำนามหลักในนามวลีทั้งหน้าและหลังคำนามแบบเดียวกับภาษาเยอรมัน คือ ภาษาเวียดนาม ดังตัวอย่างในท่อน *มองดาราดาดาษนภา เรียงรายมากมายเหลือคณา* ซึ่งภาษาเวียดนามแปลไว้ดังนี้

ngắm ánh sao ngập trời tối đêm งั้ม แอ๊ง ซาว เหงิบ เจ่ย โต๊ย เดม
(มอง) (แสง) (ดาว) (ท่วม/เต็ม) (ท้องฟ้า) (มืด) (กลางคืน)
thấy muôn vàn sao lấp lánh เท๊ย มวน หว่าน ซาว เลิ้บ แล้ญ
(เห็น) (นับไม่ถ้วน) (ดาว) (ระยิบระยับ)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่ามีทั้งกรณีที่วางคำคุณศัพท์หน้าและหลังคำนาม โดยไม่ได้มีความแตกต่างกันในการผันคำแบบเดียวกับกรณีภาษาเยอรมัน เช่น trời tối đêm (ท้องฟ้า) (มืด) (กลางคืน) ซึ่งแปลว่า 'ท้องฟ้ายามค่ำคืน' มีการวางคำขยายไว้หลังคำนาม แต่ muôn vàn sao lấp lánh (นับไม่ถ้วน) (ดาว) (ระยิบระยับ) มีการวางคำขยายทั้งหน้าและหลังคำนาม โดยมีลักษณะที่โดดเด่นคือ คำขยายที่วางหลังคำนามมักเป็นคำที่เชื่อมโยงกับคำกริยาสูง คล้ายกับกรณีของ participle ในภาษายุโรป

ในภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน ภาษาเกาหลี คำที่ใช้ขยายความคำนามหลักในนามวลีจะวางตำแหน่งไว้ข้างหน้าใกล้กับคำที่ถูกขยาย และในบทแปลของทุกภาษาก็มีการแปลโดยใช้หลักการนี้ โดยไม่ได้มีกรณีพิเศษแต่อย่างใด ดังตัวอย่างเช่น ในภาษาญี่ปุ่นใช้วลี まるで星の女王 marude hoshi no jo ō (ราวกับ) (ดวงดาว) (คำช่วยขยายนาม) (ราชินี) แปลคำว่า *เทวีแห่งดาว* ในวรรค *เทวีแห่งดาวหรือไร* 美徳の星 bitoku no hoshi (ความดีงาม) (คำช่วยขยายนาม) (ดาว) เพื่อสื่อหมายความถึง 'ดาวแห่งความดีงาม' *ทรงค่าด้วยคุณความดีงาม* ทั้งสองกรณีเป็นกรณีที่ในภาษายุโรปจะวางคำขยายไว้หลังคำนาม แต่ในภาษาญี่ปุ่นจะวางไว้หน้าคำนามโดยตลอด ตัวอย่างที่ปรากฏในภาษาจีนได้แก่คำว่า 万星女神 wàn xīng nǚ shén (หมื่น) (ดาว) (หญิง) (เทพ) ที่มีความหมายว่า 'เทวีแห่งดาวทั้งปวง' ซึ่งใช้แปลคำว่า *เทวีแห่งดาว* พบว่ามีโครงสร้างคล้ายกับในภาษาญี่ปุ่นเช่นกัน อีกตัวอย่างหนึ่งได้แก่คำว่า 无边天空 wú biān tiān kōng (ไร้) (ขอบเขต) (ท้องฟ้า) หมายถึง 'ท้องฟ้าที่ไร้ขอบเขต' ซึ่งใช้แปลวรรค *เรียงรายมากมายเหลือคณา* เพื่อสื่อความว่า 'ประดับประดาอยู่บนท้องฟ้าที่ไร้ขอบเขต' ซึ่งในภาษาเกาหลี แปลวรรคเดียวกันนี้ว่า 수많은 별들중에 ซูมานึน พยอลทึลจุงเง (จำนวนมาก) (ดวงดาวมากมาย) (บรรดา) เพื่อสื่อความหมายถึง 'บรรดาดวงดาวมากมายจำนวนมาก' จึงมีลักษณะการเรียงคำขยายหรือ modifiers อยู่ข้างหน้าคำนามที่ถูกขยายเช่นเดียวกัน หรืออีกหนึ่งตัวอย่างที่เห็นได้ชัดก็คือ วรรค 미덕의 귀중한 별 มีดอกเอ ควีจุงฮัน พยอล (คุณความดี) (ของ) (มีคุณค่า) (ที่) (ดาว) ซึ่งมีความหมายว่า 'ดาวที่มีคุณค่าของคุณความดี' สะท้อนให้เห็นโครงสร้างที่คำขยายวางหน้าคำที่ถูกขยายถึงสองทอดต่อกัน คือ 'ดาวที่มีคุณค่า' 'คุณค่าแห่งคุณความดี' เป็นต้น ซึ่งในบทแปลภาษาเกาหลีนี้ใช้แปลวรรคที่ว่า *ทรงค่าด้วยคุณความดีงาม* ซึ่งเป็น

การอ้างอิงถึงประธานของประโยค คือ *ดาวอักษรศาสตร์* ในวรรคก่อนหน้า ด้วยคุณลักษณะด้านการเรียงลำดับคำทั้งในระดับประโยคและในนามวลีดังที่ได้อธิบายมาทั้งหมด ในบทแปลภาษาญี่ปุ่นจึงแปลท่อน *ดาวอักษรเคียงคู่ฟ้าศิลปากร* โดยเปลี่ยนจากประโยคเป็นนามวลี และมีการเรียงลำดับคำโดยนำคำทับศัพท์ คือ *ศิลปากร* ไปวางไว้ตอนต้นแทน เป็น シラパコーンの大空 shirapakōn no ōzora (ศิลปากร) (คำช่วยชี้หน้าที่ขยายนาม) (ท้องฟ้ากว้างใหญ่) เช่นเดียวกับในภาษาเกาหลี ที่แปลท่อนนี้ว่า 씰라빠껀의 인문대 별 ศิลปากร เอ อินมุนแด พยอล (ศิลปากร) (ของ) (ดาวอักษร) หรือ 'ดาวอักษรแห่งศิลปากร' เพื่อสื่อความเกี่ยวข้องกันของคำนามสองคำนี้ว่า "ดาวอักษร" เป็นหน่วยย่อยของ "ศิลปากร" ในบทแปลภาษาจีนพบว่ามีข้อจำกัดเกี่ยวกับตำแหน่งของบทขยายของนามวลีด้วยเช่นกันเนื่องจากหากจะกล่าวถึง "ฟ้าศิลปากร" จะไม่สามารถวางตำแหน่งของคำว่า "ศิลปากร" ไว้ด้านขวาได้ แต่จะต้องเรียงลำดับเป็น "ศิลปากร" + "ฟ้า" ทำให้จำเป็นต้องปรับรูปประโยคและปรับตำแหน่งของคำนี้ให้ต่างไปจากต้นฉบับ จึงละคำแปลเต็มของ "ดาวอักษร" ให้เหลือเพียงคำสรรพนาม จากนั้นปรับเรียงตำแหน่งคำในประโยคใหม่เป็น 她在 Silpakorn 天空中闪耀 tā zài Silpakorn tiān kōng zhōng shǎn yào (เธอ) (ที่) (ศิลปากร) (ฟ้า) (กลาง) (กะพริบ) (สว่าง) ซึ่งสื่อความหมายว่า 'เธอที่อยู่กลางฟ้าศิลปากรส่องสว่าง"

3. การใช้คำสรรพนาม

ในต้นฉบับเพลง "ดาวอักษร" ภาษาไทยนั้นมีคำสรรพนามปรากฏเพียงตำแหน่งเดียว คือ คำว่า *เธอ* ในวรรค *<u>เธอ</u>คงได้พรเทพองค์ใดในสวรรค์* ซึ่งในภาษาไทยนั้น โดยทั่วไปถือเป็นคำบุรุษสรรพนามบุรุษที่ 3 หรือบุรุษที่ 2 ก็ได้ แต่ในบทเพลงนี้เป็นบุรุษที่ 3 ซึ่งใช้เพื่อกล่าวถึง "ดาวอักษร" ที่ในบทเพลงนี้สะท้อนภาพของผู้หญิงที่มีความงาม อย่างไรก็ตาม ในบทแปลกลับพบว่ามีการใช้คำบุรุษสรรพนามปรากฏต่างออกไปจากต้นฉบับ โดยมีทั้งบุรุษสรรพนามที่เป็นสรรพนามบุรุษที่ 1 บุรุษที่ 2 และบุรุษที่ 3 อีกทั้งยังมีการใช้คำอนิยมสรรพนามและสรรพนามบ่งชี้ปรากฏอีกด้วย ตารางต่อไปนี้จึงแจกแจงรูปคำสรรพนามที่ปรากฏพร้อมความถี่ ก่อนจะวิเคราะห์การแปลและใช้คำสรรพนามในบทแปลในลำดับต่อไป

Table 3 Pronouns that appear in the source language and the 7 target languages

Language	Pronoun			Definite Pronoun	Indifinite Pronoun
	1st-person	2nd-person	3rd-person		
Thai			thɤ: (1)		
English	me (1) our[1] (1)		she (2) her[2] (2)		one (1)
French			sa (2)	la (1)	on (3)
German		du (3) dich[3] (1) dir (1)			alle (1)
Japanese					minna (1)
Chinese			tā (3)		
Korean			geunyeo (1)		
Vietnamese					ai ai (1)

[1] ในตารางนี้นับรวม possessive adjective ด้วย เนื่องจากเป็นคำที่ใช้อ้างอิงตามบุรุษสรรพนาม (personal pronoun) อีกทั้งคำชนิดนี้ในบางภาษายังจัดเป็นคำสรรพนามด้วย ตัวอย่างเช่นภาษาเยอรมันจะจัดเป็นคำสรรพนามแสดงความเป็นเจ้าของ (possessive pronoun)

[2] ในที่นี้นับรวม her ทั้งที่เป็น possessive adjective (her radiance) และที่เป็นกรรมของบุรุษสรรพนาม she (Surrenders to her)

[3] คำนี้เป็นสรรพนามสะท้อนกลับ (reflexive pronoun) ในภาษาเยอรมัน แต่เนื่องจากรูปที่ใช้อ้างอิงกับ personal pronoun ของประธานจึงนำมารวมไว้ในตารางนี้ และจัดหมวดหมู่ต่างรูปบุรุษสรรพนามที่ใช้ประกอบกัน

ในลำดับแรกจะกล่าวถึงการใช้คำสรรพนามแทน "ดาวอักษร" ซึ่งเป็นคำสำคัญในเพลง และในบทเพลงต้นฉบับก็มีการใช้คำสรรพนามแทนคำนี้อยู่ 1 คำ คือ *เธอ* จากบทแปลทั้ง 7 ภาษาปรากฏว่ามีการแปล "ดาวอักษร" และคำแทน ด้วยการใช้ทั้งคำนามและคำสรรพนาม อย่างไรก็ตาม พบว่าในบทแปลภาษาต่าง ๆ มีการใช้คำสรรพนามแทนคำว่า *ดาวอักษร* หรือ *ดาวอักษรศาสตร์* รวมถึงคำอื่น ๆ ที่สื่อความถึงด้วย เช่นกรณีของคำว่า *ขวัญตา* ทั้งนี้ การใช้คำสรรพนามสื่อความถึงดาวอักษรนั้นสามารถแยกได้เป็น 2 รูปแบบ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

รูปแบบแรกใช้คำสรรพนามที่บ่งชี้ถึงคุณลักษณะ 2 ประการ คือ "เอกพจน์ และ "เพศหญิง" ทั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นการใช้คำบุรุษสรรพนาม ที่อยู่ในบุรุษที่ 3 เอกพจน์ เพศหญิง แบบเดียวกันกับบทเพลงต้นฉบับ ได้แก่ บทแปลภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาเกาหลี และอีกกรณีหนึ่งคือการใช้คำสรรพนามที่บ่งชี้เพศหญิงเอกพจน์เช่นกัน แต่เป็นคำสรรพนามบ่งชี้ (definite pronoun) ดังปรากฏในภาษาฝรั่งเศส อย่างไรก็ตาม มีเหตุผลในการเลือกสรรคำแปลที่แตกต่างกันเล็กน้อยในรายละเอียด กล่าวคือ ในขณะที่ภาษาอังกฤษและภาษาจีน คำนามไม่มีเพศทางไวยากรณ์ การเลือกใช้คำสรรพนามเพศหญิง เกิดจากการตีความของความหมายที่สื่อรวมถึงคำต่าง ๆ ที่ใช้ในต้นฉบับซึ่งมีการใช้โวหารอุปลักษณ์แสดงชัดเจนว่าดวงดาวที่กล่าวถึงในเพลงนี้เป็นเพศหญิง เช่น การใช้คำเปรียบเทียบว่าเป็น *เทวี* ใช้คำนาม/สรรพนามอื่นเรียกแทนว่า *ขวัญตา* ในภาษาฝรั่งเศสยังมีเหตุผลทางไวยากรณ์ที่สอดคล้องกันด้วย เนื่องจากในภาษาฝรั่งเศสคำว่า "ดาว" มีเพศทางไวยากรณ์เป็นเพศหญิง (une étoile) แม้จะกล่าวถึงดวงดาวโดยไม่เปรียบเทียบว่าเป็นหญิงสาว ภาษาฝรั่งเศสก็ยังคงจำเป็นต้องใช้คำสรรพนามแทนคำว่า "ดาว" เป็นคำสรรพนามบุรุษที่ 3 เอกพจน์ เพศหญิง ส่วนในภาษาจีนนั้น ส่วนใหญ่แล้วจะแปลโดยใช้คำเต็มได้ เนื่องด้วยความได้เปรียบของการเป็นภาษาคำโดดคำหนึ่งพยางค์เก็บความหมายได้มากกว่า ส่วนใหญ่จึงแปลด้วยรูปแบบแรก อย่างไรก็ตาม พบว่าจำนวนการแปลคำสรรพนามที่กล่าวถึง "ดาวอักษร" ในรูปแบบนี้ มีการใช้ในปริมาณและตำแหน่งที่แตกต่างกัน ในบทแปลภาษาฝรั่งเศสมีการแทนที่คำว่าดาวอักษรด้วยคำสรรพนามบ่งชี้เพศหญิงเอกพจน์เพียงตำแหน่งเดียวเท่านั้น ได้แก่ ท่อน "On se demande quels dieux **la** bénissent" (เรา) (สงสัย) (ใด) (เทพ) (เธอ) (ให้พร) โดย **la** ในที่นี้ทำหน้าที่เป็นคำสรรพนามแทนกรรมตรง หมายถึง 'เราสงสัยว่าเทพองค์ใดที่ให้พร**เธอ**' ในภาษาเกาหลี ที่ใช้คำว่า 그녀 คือ-นยอ ซึ่งสื่อถึงเพศหญิงแปลคำว่า *เธอ* ในวรรค *เธอคงได้พรเทพองค์ใดในสวรรค์* นี้เช่นเดียวกันแต่เป็นคำบุรุษสรรพนาม อย่างไรก็ตาม แม้ในบทแปลภาษาฝรั่งเศสจะไม่ได้ใช้คำบุรุษสรรพนามแปลคำว่า *เธอ* ในตำแหน่งนี้ แต่มีการใช้คำแสดงความเป็นเจ้าของซึ่งบ่งชี้ถึงสรรพนามบุรุษที่ 3 เพศหญิงอีก 2 ตำแหน่ง คือ ใช้คำว่า sa เพื่อกล่าวถึง "แสง" และ "ความดีงาม" ของดาวอักษร ในท่อน *แสงแวววามงามจับฤทัย* และ *ทรงค่าด้วยคุณความดีงาม* แม้ว่าในภาษาไทยจะไม่ได้มีการระบุคำสรรพนามหรือใช้รูปใด ๆ เพื่อการแสดงความเป็นเจ้าของก็ตาม ในภาษาจีน แม้จะมีการใช้คำสรรพนามเพียงคำเดียวซึ่งเป็นคำที่แปลได้ตรงกับต้นฉบับ คือ 她 tā ที่สื่อถึงเพศหญิง (เธอ-she) แต่ไม่ได้ใช้ในตำแหน่งที่พบในต้นฉบับ หากแต่ใช้แปลคำว่า *ขวัญตา* ในวรรค *ชนนิยมชมชื่นขวัญตา* วรรค *ทรงค่าด้วยคุณความดีงาม* และ *ดาวอักษรเคียงคู่ฟ้าศิลปากร* ในขณะที่แปลคำว่า *เธอ* ในต้นฉบับด้วยการใช้คำนามเต็ม คือ 'ดาวอักษร' แทน ในขณะที่ภาษาอังกฤษใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 3 เพศหญิง เพื่อสื่อความถึง "ดาวอักษร" รวมทั้งสิ้น 3 ครั้งด้วยกัน คือ she 2 ครั้ง และ her 1 ครั้ง แต่ her ที่ปรากฏในวรรค Her radiance enchanted me นั้นเป็นคำคุณศัพท์แสดงความเป็นเจ้าของ (possessive adjective)

รูปแบบที่สองเป็นการแปลโดยการใช้คำบุรุษสรรพนามที่ไม่ระบุเพศ แต่เป็นบุรุษสรรพนาม บุรุษที่ 2 เอกพจน์ ดังปรากฏในบทแปลภาษาเยอรมัน การใช้คำสรรพนามในภาษาเยอรมันโดยทั่วไปจะขึ้นอยู่กับหน้าที่ของคำนามในประโยคและเพศพจน์ของคำนามที่คำสรรพนามนั้นใช้แทน เนื่องจากคำว่า "ดาว" (der Stern) ในภาษาเยอรมันเป็นคำนามเพศชาย หากใช้คำสรรพนามที่แทนเพศชาย ไม่ว่าจะเป็นกรณีของการใช้บุรุษสรรพนาม er หรือสรรพนามบ่งชี้ der ก็จะเกิดความไม่สอดคล้องกับคำต่าง ๆ ที่ปรากฏร่วม (collocation) อย่างคำว่า *เทวี* รวมไปถึงคำบรรยายต่าง ๆ ที่สื่อถึงความสวยงามและบ่งชี้ว่าดาวในบทเพลงนี้เป็นเพศหญิง ในการแปลจึงเลือกใช้รูปแบบสื่อสารกับดาว เพื่อไม่ต้องแสดงเพศของดาว โดยใช้ du ซึ่งเป็นบุรุษที่ 2 เอกพจน์ อีกทั้งการเปลี่ยนมุมมองจากการกล่าวถึงดวงดาวมาเป็นการพูดคุยกับสิ่งที่ตนเองชื่นชมนั้น ก็เป็นลักษณะที่ปรากฏในกวีนิพนธ์ทุกภาษา การแปลคำสรรพนามในที่นี้จึงถือว่าไม่เป็นการแปลตรงตัวแต่ตีความ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาว่าการตีความเช่นนี้เป็นไปได้ในภาษาไทยซึ่งเป็นต้นฉบับได้ด้วยเช่นกัน เพราะในภาษาไทยก็สามารถใช้คำว่า *เธอ* หรือ *ขวัญตา* เป็นบุรุษที่ 2 ได้เช่นกัน แต่เนื่องจากรูปคำบุรุษสรรพนามในภาษาเยอรมันมีผลต่อคำอื่น ๆ ที่ปรากฏด้วย เช่น สรรพนามย้อนกลับ (reflexive pronoun)

ซึ่งจำเป็นต้องมีในการใช้คำกริยาย้อนกลับ (reflexive verb) จึงทำให้มีคำที่เกี่ยวข้องปรากฏรวมถึง 5 คำ ดังแสดงในตารางข้างต้น แต่หากพิจารณาจากความหมายของคำสรรพนามบุรุษที่ 2 ซึ่งใช้แทนคำนามจริง ๆ แล้ว จะมีเพียง 4 คำเท่านั้น ไม่รวมคำว่า dich ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคำกริยา sich auszeichnen ('โดดเด่น') ซึ่งบทแปลภาษาเยอรมันมีการใช้บุรุษสรรพนามเป็นจำนวนมากที่สุด ด้วยเหตุผลด้านความกลมกลืนทางความหมาย เหตุผลทางไวยากรณ์ที่ไม่สามารถละประธานได้หากมีคำกริยา/เป็นประโยค รวมถึงเหตุผลด้านเสียง

สิ่งหนึ่งที่ปรากฏร่วมกันในบทแปลหลายภาษา แต่เป็นสิ่งที่ไม่พบเลยในบทแปลต้นฉบับ คือ การใช้คำอนิยมสรรพนาม ดังที่ปรากฏในบทแปลภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และเวียดนาม ซึ่งแต่ละภาษามีการใช้ในตำแหน่งที่แตกต่างกันออกไปเช่นกัน กล่าวคือ ภาษาอังกฤษมีการใช้คำบุรุษสรรพนาม one ซึ่งเป็น indefinite pronoun แทน *ดาวหนึ่ง* ในวรรคที่มีเนื้อร้องว่า *ดาวหนึ่งช่างงามเหนือดาวใด* เนื่องจากเป็นการเพิ่งเริ่มเอ่ยถึงดาวดวงหนึ่งจากดาวที่มีอยู่มากมายโดยยังไม่มีรายละเอียดที่จำเพาะเจาะจง สรรพนาม one จึงดูเหมาะสมเพราะให้นัยยะที่ครบถ้วนในบริบทนี้ และยังเป็นคำที่สามารถใช้กับสิ่งของหรือบุคคลโดยไม่ระบุเพศ ภาษาเยอรมันมีการใช้คำอนิยมสรรพนามในการแปลวรรคเดียวกันนี้ แต่ใช้ alle (ทั้งหมด) แปลความหมายของคำว่า *ดาวใด* เพื่อสื่อความถึงดาวดวงอื่น ๆ คำอนิยมสรรพนามที่ปรากฏในภาษาญี่ปุ่นและภาษาเวียดนามมีความพ้องกันกับภาษาฝรั่งเศส กล่าวคือ มีการใช้คำอนิยมสรรพนามแทนความหมายของคำนาม *ชน* ในวรรค *ชนนิยมชมชื่นขวัญตา* ภาษาฝรั่งเศสใช้คำว่า on ภาษาญี่ปุ่นใช้อนิยมสรรพนาม みんな minna ส่วนภาษาเวียดนามใช้ ai ai ซึ่งทั้งสามกรณีนี้ใช้คำอนิยมสรรพนามที่สามารถสื่อความหมายแทนคนทั่วไปได้

ข้อสังเกตที่พบอีกประการหนึ่งในการใช้คำอนิยมสรรพนาม นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้น คือ การใช้คำอนิยมสรรพนามมาใส่ในท่อนแรกของเพลง *มองดาราดาดาษนภา* เนื่องจากต้นฉบับขึ้นต้นด้วยคำกริยา *มอง* โดยไม่ได้มีประธานของประโยคแต่อย่างใด ซึ่งหลายภาษามีการละไว้แบบเดียวกับต้นฉบับ แต่ในบทแปลภาษาฝรั่งเศสมีการเพิ่มสรรพนามที่ไม่ชี้เฉพาะเจาะจงนี้เพื่อเติมเต็มประโยคให้สมบูรณ์ โดยแปลว่า On regarde dans le ciel (เรามองไปในท้องฟ้า) ซึ่ง on ในที่นี้จะไม่ได้หมายถึงบุคคลใดบุคคลหนึ่ง อาจหมายถึงใครบางคน ทุกคน หรือผู้คนก็ได้ ลักษณะความจำเป็นเช่นนี้เป็นสิ่งที่กำหนดไว้ในไวยากรณ์ภาษาเยอรมันเช่นกัน แต่เนื่องจากเลือกใช้กลวิธีการแปลงประโยคให้เป็นวลีแทนจึงไม่มีการเติมคำอนิยมสรรพนาม man ในวรรคนี้ ในขณะที่ภาษาอังกฤษมีคำอนิยมสรรพนามที่สื่อความหมายเดียวกัน คือ one แต่ในบทแปลเลือกใช้การละประธานแทน ซึ่งเป็นลักษณะที่ไม่พบในภาษาอังกฤษตามหลักไวยากรณ์ปกติของประโยคที่มีโครงสร้างสมบูรณ์ แต่พบในภาษาพูดแบบไม่ทางการ (เช่น I love you. ละเป็น "Love you.") และภาษาเพลง (เช่น "Find light in the beautiful sea/ I choose to be happy/ You and I, you and I/ We're like diamonds in the sky" เพลง Diamonds ของ Rihanna ซึ่งออกในปี ค.ศ. 2012 ในอัลบั้ม Unapologetic ภาษาอังกฤษจึงแปลวรรคนี้เป็น "See the stars in the night sky" การละประธานและขึ้นต้นประโยคด้วยคำกิริยาแบบนี้สื่อว่าประธานบุรุษที่ 1 ของประโยคที่ละไว้คือI ซึ่งตามหลักการด้านกวีศาสตร์ (poetics) และเป็นหลักการที่นำมาใช้กับเพลงได้นั้น ไม่ถือว่าคำว่า "ฉัน/ข้าฯ/เรา" ที่ละไว้ ณ ที่นี้ จำเป็นต้องเป็น "ผู้ร้อง" หรือ "ผู้ประพันธ์" แต่อาจเป็น "ผู้เล่าเรื่อง" หรือ "ผู้รับบท" (persona) เช่นเดียวกับในบทละครได้ โดยสรรพนามซึ่งละไว้ในวรรคแรกของบทเพลงนี้ กำลังพูดถึงดวงดาวบนฟ้าในลักษณะรำพึง ทว่าจะมองว่าเป็นรูปประโยคเชื้อเชิญ (imperative sentence) ชวนให้บุรุษที่ หรือผู้ฟัง มองดูท้องฟ้าก็ได้ 2การสื่อความผ่านสรรพนามบุรุษใดหรือละไว้ตามต้นฉบับ จึงไม่มีผลต่อความหมายของวรรคนี้มากนักเพราะจุดเน้นคือการบอกเล่าว่ามีดวงดาวบนท้องฟ้ามากมาย กลวิธีการแปลและตีความดังกล่าวสอดคล้องกับการที่ทั้ง 3 ภาษาปลายทางที่เป็นภาษาตะวันออก ที่แปลคำกริยานี้ไว้แบบเดียวกับภาษาอังกฤษและต้นฉบับ คือกริยา 見る miru (มองดู) 望 wàng (มอง) ngắm งั้ม (มอง) โดยไม่มีประธานของประโยค ในขณะที่ภาษาเกาหลีใช้กลวิธีเดียวกับภาษาเยอรมัน คือ ลดรูปประโยคเหลือเพียงนามวลี

สิ่งที่ในบทแปลภาษาอังกฤษแตกต่างไปจากภาษาปลายทางอื่น ๆ โดยสิ้นเชิงคือ การเพิ่มคำสรรพนามบุรุษที่ 1 เข้าไปในบทแปลด้วย โดยใช้ me ในวรรค *แสงแวววามงามจับฤทัย* เพื่อสื่อความแทนผู้ร้อง/ผู้ประพันธ์เพลง เพราะจะสื่อความได้ชัดเจนกว่า เนื่องจากคำกริยา enchant นั้นไม่สามารถใช้โดยไม่มีกรรมได้ จึงไม่สามารถละไว้ได้แบบเดียวกับในภาษาไทย อย่างไรก็ตาม การใส่สรรพนามบุรุษที่ 1 เข้าไปเช่นนี้สอดคล้องกับการใช้สรรพนามบุรุษที่ 2 แทน "ดาวอักษร" ในภาษาเยอรมัน เพราะเมื่อใดก็ตามที่ปรากฏบุรุษที่ 2 ก็ย่อมต้องมีบุรุษที่ 1 เพื่อสื่อสารกันด้วย ซึ่งในภาษาเยอรมันก็หมายถึงผู้ร้อง ผู้ประพันธ์เพลง ผู้เล่าเรื่อง หรือผู้รับบทได้เช่นกัน อย่างไรก็ตาม ข้อน่าสังเกตอีกประการที่ปรากฏในการใช้คำสรรพนามในบทแปลภาษาอังกฤษคือ แทนที่จะ

ใช้คำอนิยมสรรพนามแทน *ชน* ดังที่ปรากฏในภาษาญี่ปุ่นและภาษาเวียดนาม กลับมีการใช้คำแสดงความเป็นเจ้าของ our ซึ่งสื่อถึงคำสรรพนามบุรุษที่ 1 we แทนผู้พบเห็นในวรรค *ชนนิยมชมชื่นขวัญตา* คำว่า *ชน* ในเนื้อร้องภาษาไทยในที่นี้หมายถึง ผู้คนที่ได้พบเห็น ซึ่งมีนัยเป็นพหูพจน์ หากใช้คำที่มีความหมายตรงมากอย่าง people (they) อาจมีนัยค่อนข้างห่างเหินเนื่องจากหมายถึงประชาชนหรือผู้คนทั่วๆ ไป ผู้วิจัยจึงเทียบให้ *ชน* ในที่นี้เป็น we หรือพวกเราที่ได้พบเห็นเพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ใกล้ชิดอบอุ่นมากกว่า โดยอยู่ในรูปของการแสดงความเป็นเจ้าของ

4. หน่วยคำทางไวยากรณ์

ภาษาตะวันตกซึ่งเป็นภาษาที่มีวิภัติปัจจัยนั้นมีการเติมหน่วยคำทางไวยากรณ์เพื่อสร้างรูปต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการแปลเพลงเพื่อใช้สำหรับร้อง 2 ลักษณะด้วยกันคือ หากเป็นรูปคำที่สร้างแบบ synthetic คือ เติมเข้าไปในตัวคำกริยาเลยอาจทำให้โครงสร้างพยางค์ซับซ้อนขึ้นซึ่งอาจเพิ่มหรือไม่เพิ่มจำนวนพยางค์ก็ได้ เช่น blessed (เพิ่มจากโครงสร้าง CCVC เป็น CCVCC) enchanted (เพิ่ม 1 พยางค์) หากเป็นรูปคำที่ต้องสร้างด้วยกริยาช่วย (auxiliary verb) ก็เป็นการเพิ่มจำนวนพยางค์อย่างชัดเจน เช่น wird verblassen ซึ่งเป็นรูปกาล Futur I (future) ในภาษาเยอรมัน ที่จำเป็นต้องใช้คำกริยาช่วย werden มาประกอบทำให้มีจำนวนพยางค์ 4 พยางค์ ในขณะที่รูปกริยานี้ในกาล Präsens (present tense) จะเป็น verblasst ซึ่งมีเพียง 2 พยางค์ ดังนี้เป็นต้น

ในขณะที่ภาษาอังกฤษไม่ค่อยมีปัญหาเกี่ยวกับรูปผันต่าง ๆ มากนัก เนื่องจากมีระบบการผันซับซ้อนน้อยกว่าภาษาเยอรมัน และกิริยาที่ใช้ในเพลงนี้เป็น present simple ซึ่งเมื่อเติม s ให้ประธาน she หรือเติม -ed ให้เป็น past participle เพื่อลดรูปก็ไม่ได้เป็นเสียงที่ออกยากหรือสร้างความซับซ้อนทางโครงสร้างพยางค์มากนัก วิธีการแบบเดียวกันสามารถใช้ในภาษาเยอรมัน หากแต่ภาษาเยอรมันมีเงื่อนไขข้อจำกัดด้านโครงสร้างพยางค์อันเกิดจากการผันรูปมากกว่า โดยเฉพาะเมื่อประธานของประโยคเป็น du ซึ่งเป็นสรรพนามบุรุษที่ 2 เอกพจน์ เพราะหน่วยผันคำลงท้ายกริยาจะมีพยัญชนะเพิ่มขึ้นมาอีก 2 เสียงโดยทันที คือ -st อย่างไรก็ตาม หากคำกริยาเหล่านี้ปรากฏในตำแหน่งที่ไม่ได้มีพยัญชนะอื่นนำหน้า อีกทั้งไม่ได้เป็นคำที่อยู่ในจังหวะเน้น ก็จะไม่เป็นปัญหามากนักในการออกเสียง

ในกรณีของภาษาปะติดปะต่อ พบว่ามีหลายพยางค์เป็นคำที่แสดงหน้าที่ทางไวยากรณ์ ตัวอย่างเช่น คำช่วยแสดงกรรม เช่น を wo และ される sare ที่เป็นรูป passive ในภาษาญี่ปุ่น นอกจากนี้ ในภาษาญี่ปุ่นมีความจำเป็นต้องใช้พยางค์ที่ทำหน้าที่ genitive คือ の no ซึ่งตรงกับความหมายของ of ในภาษาอังกฤษค่อนข้างบ่อย ซึ่งหน้าที่ทางไวยากรณ์ดังกล่าว หากเป็นภาษาที่มีวิภัติปัจจัย อาจมีรูปคำที่หลากหลายกว่า ทำให้ภาษาญี่ปุ่นซึ่งเป็นภาษาที่มีระบบเสียงที่มีจำนวนหน่วยเสียงน้อยอยู่แล้ว มีการใช้คำซ้ำกันค่อนข้างมากปรากฏชัดในบทแปลเพลงนี้ อย่างไรก็ตาม การเติมหน่วยคำทางไวยากรณ์บางรูปก็ไม่ได้จำเป็นเหมือนเช่นในภาษาตะวันตก ตัวอย่างเช่น ในภาษาเกาหลีมีรูปพหูพจน์ที่เติมลงไปด้านท้ายคำศัพท์เพื่อทำให้คำศัพท์ตัวดังกล่าวกลายเป็นพหูพจน์ได้แก่คำว่า -들 แต่ก็ไม่จำเป็นต้องเติมส่วนที่เป็นพหูพจน์ลงไประบุให้ชัดเจน กล่าวคือการเติมหรือไม่เติมส่วนที่เป็นพหูพจน์ไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับคำศัพท์หรือไวยากรณ์ส่วนใดในประโยค ดังตัวอย่างเช่นในวรรค 수많은 별들중에 ซูมานึน พยอลทึลจุงเง (จำนวนมาก) (ดวงดาวมากมาย) (บรรดา) ส่วนที่ขีดเส้นใต้เป็นส่วนที่แสดงความเป็นพหูพจน์ และสามารถตัดออกหรือใส่เข้าไปเพื่อเน้นย้ำหรือเพิ่มความหมายของการเป็นพหูพจน์ได้ เนื่องจากมีคำเชิงคำศัพท์ที่บอกจำนวนอยู่แล้วด้านหน้า ลักษณะทางไวยากรณ์เช่นนี้มีผลช่วยให้การเลือกสรรคำแปลเพื่อให้บทแปลสามารถใช้ร้องได้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น

กรณีของภาษาจีนและภาษาเวียดนามพบว่าคุณลักษณะทางแบบลักษณ์ภาษาในเรื่องนี้ไม่เป็นปัญหา และทำให้สองภาษานี้สามารถเก็บความหมายในเชิงคำศัพท์ได้ค่อนข้างครบถ้วนเนื่องจากคำหลายคำสามารถสื่อความหมายได้ด้วยเพียงหนึ่งพยางค์เช่นเดียวกับในภาษาไทย อีกทั้งยังมีโครงสร้างพยางค์ไม่ซับซ้อนโดยตัวระบบเสียงของภาษาเอง อย่างไรก็ตาม ในมุมมองกลับกันขณะที่ภาษาที่มีการผันคำนั้นบางครั้งสร้างรูปพหูพจน์ของคำนามได้โดยการผัน เช่น stars เป็นคำนามพหูพจน์ ซึ่งหมายถึง ‘ดาวหลายดวง’ โดยไม่ต้องเพิ่มคำแสดงความหมาย

ภาษาปลายทางที่เป็นภาษาตะวันตกทั้ง 3 ภาษา ยังมีหน่วยคำทางไวยากรณ์ที่สำคัญอีกประเภทหนึ่ง คือ คำนำหน้านาม (article) ซึ่งโดยปกติจำเป็นต้องใช้ประกอบคำนาม อย่างไรก็ตาม ในบทกวีหรือบทแปลเพลงแบบเดียวกับบทแปลเพลงในงานวิจัย

นี้ การละคำนำหน้านามบ่อยครั้งเป็นเรื่องที่สามารถกระทำได้ และไม่ได้เป็นปัญหาทางไวยากรณ์ เช่นเดียวกับการสลับสับเปลี่ยนระหว่างการใช้คำนำหน้านามเอกพจน์ กับการใช้รูปพหูพจน์โดยไม่ใส่คำนำหน้านาม เมื่อต้องการกล่าวถึงสิ่งใดที่ไม่ชี้เฉพาะเจาะจง ตัวอย่างเช่น ในภาษาอังกฤษมีละ the หน้าคำนาม Goddess of stars, Celestial Star of Arts และ Gleaming glow of the moonlight ซึ่งเป็นต้นประโยคพอดี ถือเป็นการ topicalization อยู่แล้ว จึงไม่เป็นปัญหาแต่อย่างใดที่จะละคำนำหน้านาม ส่วนการละ the อีกหนึ่งตำแหน่งคือ หน้า divine hands ก็ไม่เป็นปัญหาแต่อย่างใด เพราะ *เทพ* ในบทเพลง "ดาวอักษร" นี้ มีความหมายกำกวมอยู่แล้วว่าอาจหมายถึงเทพองค์ใดองค์หนึ่งหรือหลายองค์ก็ได้ ดังที่ภาษาเยอรมันเลือกแปลเป็น einem Gott หรือ 'เทพเจ้าหนึ่งองค์' นั้นก็ไม่ได้เป็นการเน้นการระบุจำนวน แต่เป็นการแสดงการไม่ชี้เฉพาะเจาะจง และเลือกใช้รูปแบบเอกพจน์เพื่อให้คำที่เน้นคือ Gott ลงที่จังหวะตกซึ่งเป็นจังหวะเน้น แทนที่จะเป็น Gottheiten 'เทพเจ้าหลายองค์' ซึ่งแต่เดิมแปลไว้ ที่แม้จะมีจำนวนพยางค์เท่ากันแต่จะทำให้พยางค์ห้ามเน้นไปตกในจังหวะเน้นแทน ส่วนในภาษาฝรั่งเศสนั้น โดยทั่วไปแล้ว คำนามจะต้องมีคำนำหน้านามเสมอ แต่การใส่คำนำหน้านามให้กับคำนามในบทแปลภาษาฝรั่งเศส มีผลทำให้จำนวนพยางค์เพิ่มขึ้น จึงมีการตัดบางคำที่ไม่จำเป็นออกไปเพื่อให้พยางค์มีความพอดีกับจังหวะเพลง

5. โครงสร้างทางวากยสัมพันธ์

ประเด็นสุดท้ายที่พบในการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทแปลก็คือการที่แต่ละภาษามีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างระหว่างวลีกับประโยคไปมา อย่างไรก็ตาม แต่ละบทแปลมีจำนวนและความถี่ของการใช้โครงสร้างลักษณะต่าง ๆ ที่ไม่ตรงกันกับต้นฉบับมากน้อยแตกต่างกัน ทั้งนี้ เกณฑ์ใช้ในการระบุว่าโครงสร้างที่พบเป็นประโยค คือ จะต้องมีภาคแสดงชัดเจนในขณะที่ประธานอาจสามารถละได้ หากมีความเชื่อมที่บ่งบอกด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นต้นว่า ใช้สันธาน หรือ เครื่องหมาย comma (,) เชื่อม โดยสามารถนับเป็นประโยคแยกเพิ่มอีกหนึ่งประโยค ดังนั้น *มองดาราดาดาษนภา เรียงรายมากมายเหลือคณา ดาวหนึ่งช่างงามเหนือดาวใด* นับได้เป็น 3 ประโยค คือ 1) *มองดาราดาดาษนภา* 2) *ดารา*<u>*เรียงรายมากมายเหลือคณา*</u> 3) *ดาวหนึ่งช่างงามเหนือดาวใด* ส่วน *แสงเรืองรองเพ็ญผ่องพระจันทร์ ยังเลือนหมดสิ้นแสงพลัน พ่ายดาวอักษร* นับเป็น 2 ประโยค เนื่องจากวรรคแรกเป็นเพียงนามวลีที่ทำหน้าที่เป็นประธานของวรรคที่สองและวรรคที่สาม (*แสงเรืองรองเพ็ญผ่องพระจันทร์ยังเลือนหมดสิ้นแสงพลัน* <u>*แสงเรืองรองเพ็ญผ่องพระจันทร์*</u>*พ่ายดาวอักษร*) อย่างไรก็ตาม ในกรณีของภาษาที่ต้องมีการผันคำกริยาแท้ (finite verb) ให้สอดคล้องกับประธานของประโยค (subject-verb-agreement) จะใช้เกณฑ์การปรากฏของคำกริยาแท้ finite verb เป็นการระบุชนิดของโครงสร้างที่เป็นประโยค มิฉะนั้นก็จะนับว่าเป็นเพียงวลี ด้วยเหตุนี้ กรณีของการลดรูปประโยคสมบูรณ์โดยใช้โครงสร้าง participle แทน และไม่ใช้คำกริยาแท้ (finite verb) เช่น Embraced deep within our heart, Celestial Stars of Arts, blessed with the purest virtue จะมี participial construction 2 โครงสร้างกับนามวลี (NP) 1 วลี ในขณะที่ See the stars in the night sky, thousands of beaming lights There's one that shines the brightest นับเป็น 2 ประโยค ที่มีนามวลี (NP) 1 วลี แทรกตรงกลาง ดังนี้เป็นต้น

เมื่อวิเคราะห์เนื้อเพลง "ดาวอักษร" ในภาษาไทยซึ่งเป็นต้นฉบับแล้วพบว่ามีด้วยกันทั้งหมด 13 ประโยค แต่ในบทแปลมีการแปลโดยปรับเปลี่ยนโครงสร้างเป็นวลีแทนประโยคในทุกภาษา เนื่องจากข้อจำกัดด้านจำนวนพยางค์ และความยืดหยุ่นในการสื่อความผ่านกริยาวลีแบบ non-finite constructions ดังอธิบายไว้ข้างต้น ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างที่ในบทแปลมีการใช้โครงสร้างที่เป็นวลีหรือประโยคไม่สมบูรณ์แทนการใช้ประโยคที่มีภาคประธานและภาคแสดงสมบูรณ์ที่ปรากฏในบทแปลทั้ง 7 ภาษาเปรียบเทียบกับต้นฉบับภาษาไทย

ภาษาไทย (ต้นฉบับ)	*มองดาราดาดาษนภา (S)*
	เรียงรายมากมายเหลือคณา (S)
	ดาวหนึ่งช่างงามเหนือดาวใด (S)
ภาษาเกาหลี (ฉบับแปล)	밤하늘을 수놓는 พัมฮานือรึล ซูโนนึน (NP)
	수많은 별들중에 ซูมานึน พยอลทึลจุงเง (NP)
	압도하는 밝은 별 อับโตฮานึน พัลกึนพยอล (S)

ภาษาไทย (ต้นฉบับ)	*ชนนิยมชมชื่นขวัญตา (S)*
	ดาวอักษรศาสตร์โสภา (S)
	ทรงค่าด้วยคุณความดีงาม (S)
ภาษาอังกฤษ (ฉบับแปล)	Embraced deep within our heart (participle construction)
	Celestial Star of Arts (NP)
	Blessed with the purest virtue (participle construction)
ภาษาฝรั่งเศส (ฉบับแปล)	De toute part, on vénère (S)
	La belle étoile des Lettres (NP)
	Avec sa bonté si chère (PP)
ภาษาเยอรมัน (ฉบับแปล)	Sehr beliebt und hoch gelobt (participle construction)
	Der Geisteswissenschaften Stern (NP)
	Schön und geschätzt durch Tugend (AdjP + participle construction)
ภาษาจีน (ฉบับแปล)	人们都欣赏着她 rén men dōu xīn shǎng zhe tā (S)
	优雅的文院星 yōu yǎ de wén yuàn xīng (NP)
	唯有她品德高尚 wéi yǒu tā pǐn dé gāo shàng (S)
ภาษาไทย (ต้นฉบับ)	*ดาวอักษรเคียงคู่ฟ้าศิลปากร (S)*
	เธอคงได้พรเทพองค์ใดในสวรรค์ (S)
ภาษาญี่ปุ่น (ฉบับแปล)	シラパコーンの大空 shirapakōn no ōzora (NP)
	女神の恵みの星 Megami no megumi no hoshi (NP)
ภาษาเวียดนาม (ฉบับแปล)	Sao nhân văn trên trời của Silpakorn
	ซาว เญิน วัน เจน เจ่ย กั๋ว ศิลปากร (NP)
	Sao được thần tiên trên thiên đường ban phước
	ซาว เดือก เถิ่น เตียน เจน เทียน เดื่อง บาน เฟื้อก (S)

บทสรุป

บทแปลเพลง "ดาวอักษร" ที่จัดทำขึ้นทั้ง 7 บทชี้ให้เห็นชัดเจนว่าแม้จะนำมาร้องในทำนองเพลงเดียวกัน และเป็นการสร้างสรรค์ผลงานแปลจากบทเพลงบทเดียวกัน แต่บทแปลแต่ละภาษามีเนื้อหาและกระบวนการสรรหาคำแปลที่มีความเฉพาะแตกต่างกันออกไป ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบบทแปลจากมุมมองทางแบบลักษณ์ภาษาพบลักษณะเฉพาะทางภาษาที่มีผลต่อการเลือกสรรคำที่ใช้ในการแปลเพลง "ดาวอักษร" 5 ด้าน คือ ระบบเสียง การเรียงลำดับคำ การใช้คำสรรพนาม หน่วยคำทางไวยากรณ์ และโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์ ซึ่งแต่ละมิติล้วนสะท้อนลักษณะเด่นของภาษาปลายทางทั้ง 7 ภาษาออกมาอย่างเห็นได้ชัด องค์ความรู้ที่ได้จากกระบวนการจัดทำบทแปลและวิเคราะห์เปรียบเทียบข้ามภาษาซึ่งเป็นภาษาที่มีแบบลักษณ์ทางภาษาแตกต่างกันเช่นนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการแปลข้ามภาษาและการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศได้ โดยเฉพาะแนวทางในด้านจัดการด้านเสียงของบทแปลให้สอดคล้องกับระบบเสียงของภาษาปลายทาง การเรียงลำดับคำ และการปรับโครงสร้างทางวากยสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นด้านจำนวนคำเนื่องจากเป็นการแปลสำหรับร้อง พบว่าสอดคล้องกันกับผลการวิจัยด้านการแปลเพลงลูกทุ่งไทยเป็นภาษาเยอรมันที่เคยสร้างองค์ความรู้ด้านนี้ไว้ก่อนหน้านี้ (Attaviriyanupap, 2015) แต่ในงานวิจัยการแปลเพลง "ดาวอักษร" ในครั้งนี้ มีการขยายขอบเขตการวิเคราะห์ให้อิงแนวคิดเชิงทฤษฎีมากขึ้น อีกทั้งยังเพิ่มเติมมิติการเปรียบเทียบกับภาษาปลายทางอื่น ๆ ซึ่งมีคุณลักษณะเชิงแบบลักษณ์ภาษาแตกต่างกัน ทำให้ได้องค์ความรู้ที่รอบด้านมากยิ่งขึ้น ถือได้ว่าองค์ความรู้จากการวิเคราะห์บทแปลภาษาปลายทางที่แตกต่างกัน ส่องทางให้แก่กันได้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ดนตรีสามารถนำมาใช้ประกอบการสอนภาษาต่างประเทศได้ ดังที่มักซ์ ฟอน บลังเคินบวร์ก (von Blanckenburg, 2018) ได้กล่าวไว้ว่าดนตรีมีศักยภาพที่จะช่วยผู้เรียนเติมเต็ม "ช่องว่าง" ในชั้นเรียนภาษา เนื่องจากเป็นรูปแบบหนึ่งของการใช้ภาษาและการสื่อสารตลอดจนถือเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงออกถึงวัฒนธรรม ในส่วนของการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ งานวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของเคลลี (Kelly, 1992) ซึ่งแม้จะผ่านมากว่าสองทศวรรษก็ยังเป็นเช่นนั้นอยู่ กล่าวคือ การฝึกแปลเพลงแม้จะเป็นเพลงเดียวแต่จะสอนให้ผู้เรียนพัฒนาการคิดวิเคราะห์ เนื่องจากต้องทำงานอย่างละเอียดกับทั้งสองภาษา ส่งเสริมให้มีการค้นคว้าเกี่ยวกับความหมาย และให้ความรู้สึกของการทำบางสิ่งได้สำเร็จในเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้ที่ไม่ได้เป็นศิลปินอีกด้วย (Kelly, 1992: 112) นอกจากนี้ การแปลเพลงเป็นภาษาต่าง ๆ นอกจากจะเป็นการฝึกฝนทักษะในการแปลแล้วยังสามารถนำผลงานที่ได้มาใช้เป็นสื่อการสอนได้อีกทอดหนึ่ง จึงเป็นกรณีของการนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ในเชิงปฏิบัติได้โดยตรง

แม้ในงานวิจัยจะวิเคราะห์เปรียบเทียบบทแปลเพลงเพียงบทเพลงเดียวแต่ก็ถือว่าได้บุกเบิกแนวทางที่อาจวิจัยต่อไปได้อีกหลายมิติด้วยกัน ผู้วิจัยจึงอยากเสนอรูปแบบและประเด็นต่าง ๆ ที่อาจต่อยอดจากงานวิจัยนี้ได้ต่อไปอีกในอนาคต ตัวอย่างเช่น อาจทำโครงการวิจัยการแปลเพลงที่มีปริมาณครอบคลุมมากขึ้น ทั้งในด้านปริมาณหรือจำนวน รวมถึงประเภทของบทเพลงที่นำมาแปล และจำนวนภาษาปลายทาง การวิเคราะห์เพิ่มเติมในมิติทางสุนทรียภาพ (aesthetics) ซึ่งอาจมองทั้งต้นฉบับและบทแปลในฐานะผลงานสร้างสรรค์ทำนองเดียวกับงานศิลปะ รวมถึงการนำไปศึกษามิติด้านสุนทรียภาพทางเสียง (phonoaesthetics) ในทางภาษาศาสตร์ก็ได้เช่นกัน ในส่วนของการสร้างมูลค่าในด้านอื่นนอกเหนือไปจากในวงการวิชาการ องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยนี้ยังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำบทแปลเพลงไทยที่ควรนำไปเผยแพร่ในระดับนานาชาติในฐานะที่เป็น soft power ที่สำคัญ โดยทำในรูปแบบของการวิจัยและการพัฒนาควบคู่กันไป และท้ายที่สุด งานวิจัยการแปลเพลง "ดาวอักษร" ในที่นี้ แม้จะมีการข้ามสาขาออกไปบ้าง เนื่องจากต้องทำงานร่วมกันระหว่างนักวิชาการที่เชี่ยวชาญคนละภาษากัน แต่ก็ยังอยู่ในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาศาสตร์และการแปล งานวิจัยนี้ จึงควรเป็นต้นแบบของการข้ามสาขา ซึ่งในอนาคตอาจมีการวิจัยที่เป็นลักษณะข้ามสาขา (interdisciplinary) ออกไปนอกบริบทนักแปลและนักภาษาด้วย เช่น วิจัยร่วมกับด้านสังคมศาสตร์ ศิลปะ วัฒนธรรมศึกษา หรือแม้แต่ด้านวิทยาศาสตร์ เพื่อนำศักยภาพของการแปลภาษาไปใช้ประโยชน์ในวงกว้าง

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง ""ดาวอักษร" : การแปลเพลงเป็นภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน ญี่ปุ่น จีน เกาหลี และเวียดนาม" ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

References

Anh, N. N. (2019). A Study on Translating Lyrics of Some Common English Songs into Vietnamese. Dissertation. Hai Phong Private University.

Attaviriyanupap, K. (2015). Singable Song Lyrics Translation: Problems in Translating Thai Country Songs into German. *Journal of Silpakorn University*, 35(3), 115-147. (In Thai)

Janhom, N., & Pewporchai, P. (2019). Strategies for Transiting Lyrics from English to Thai by Thanee Poonsuwan : A Case Study of Motion Pictures "Moana". *Journal of Arts, Ubon Ratchathani University*, 15(1), 58-75. (In Thai)

Kelly, A. B. (1992). Translating French Song as a Language Learning Activity. *Équivalences*, 22(1-2); 23(1), 91- 112.

Lauer, J. (2019). The Translation of Song Lyric in Popular Music: German Lyrics and Their Translation into English. Bachelor's Thesis English Linguistics. Linnaeus University.

Low, P. (2017). Translating Song: Lyrics and Texts. London/New York: Routledge.

Meechai, S. (2017). Translation Strategies of Idioms and Figurative Languages in Walt Disney's Song Lyrics Translated by Thanee Poonsuwan. Master's Thesis, Burapha University. (In Thai)

Nillaphan, N. (2018). Analysis of Translation Techniques of English Song in Animation Movie "Little Mermaid": Poor Unfortunate Souls. *Academic Journal Bangkokthonburi University*, 7(1), 82-95. (In Thai)

Sonsri, N. (2008). Boder Crossing of Music: Message and Language in Lyrics Translation. In Collected Academic Paper, Teaching Creative Writing and Harmony Through Language and Culture. Bangkok, University of Chamber of Commerce: 62-82 (In Thai)

Sulaksananon, S. (1999). Basic French Linguistics. Bangkok: Thammasat University Press. (In Thai)

Thumdee, N., Deepadung, S., & Akanisdha, K. (2015). Problems and Solutions in Translating Choi Songs: A Case Study of Choi Songs from the "Khun Phra Chuay" Variety Show. Proceedings of 34th National Graduate Research Conference, 1610-1618. (In Thai)

Trisnabudi, V. R., & Setiajid, H. H. (2022). The Translation Procedure to English Translated Song Versions: A Case Study on Japanese Song "Ano Yume Wo Nazotte" by Yoasobi. English Language & Literature International Conference 5, 1. Retrieved 4 November 2022, from https://jurnal.unimus.ac.id/index.php/ELLIC/index12.

Von Blanckenburg, M. (2018). Making Music, Filling Gaps. Developing Audio Literacy with Musical Acitivities. In: Thaler, E. (ed.). Singer-Songwriters. Music and Poetry in Language Teaching. Tübingen, Narr: 99-112.

Zhang, L. (2015). Feasibility of Applying Functional Equivalence Theory to Chinese Translation of English Songs. *Studies in Literature and Language*, 10(1), 75-80. Retrieved 5 November 2022, from http://www.cscanada.net/index.php/sll/article/view/6245 DOI: http://dx.doi.org/10.3968/624512

APPENDIX 1

บทแปลภาษาต่าง ๆ พร้อมการถอดคำแปลแบบคำต่อคำ (gloss) และคำแปลย้อนกลับ (back translation)

ภาษาอังกฤษ

See the stars in the night sky,
(เห็น) (ดาวหลายดวง) (ใน) (กลางคืน) (ท้องฟ้า)
Countless of beaming lights,
(นับไม่ถ้วน) (ของ) (ส่องสว่าง) (แสงมากมาย)
There's one that shines the brightest
(มี) (หนึ่ง) (ที่) (ส่องแสง) (สว่างที่สุด)
Her radiance enchanted me,
(ของเธอ) (ความสว่างสุกสกาว) (ทำให้ต้องมนต์) (ฉัน)
Goddess of stars, is she?
(เทวี) (แห่ง) (ดาว) (คือ) (เธอ)
She stands out among others
(เธอ) (โดดเด่น) (ออกมา) (ท่ามกลาง) (คนอื่น ๆ)
Embraced deep within our hearts,
(ถูกโอบรับ) (ลึกซึ้ง) (ภายใน) (ของพวกเรา) (หัวใจ)
Celestial Star of Arts,
(ราวกับสวรรค์) (ดาว) (แห่ง) (อักษรศาสตร์)
Blessed with the purest virtue
(ได้รับพร) (ด้วย) (บริสุทธิ์ที่สุด) (คุณความดี)

Star of Arts in the sky of Silpakorn
(ดาว) (แห่ง) (อักษรศาสตร์) (ใน) (ท้องฟ้า) (ศิลปากร)
As if adorned by divine hands from heaven
(ราวกับ) (ถูกตกแต่ง) (โดย) (ของเทพเจ้า) (มือ) (จาก) (สวรรค์)
Gleaming glow of the moonlight,
(แพรวพราว) (แสงเรืองรอง) (ของ) (แสงจันทร์)
Fades into the night,
(จางลง) (ไปสู่) (กลางคืน)
Surrenders to her
(ยอมแพ้) (ให้) (เธอ)

เห็นดวงดาวมากมายบนท้องฟ้ายามราตรี ในแสงสว่างมากมายนับไม่ถ้วนนั้นมีแสงดวงหนึ่งส่องสว่างที่สุด ความสว่างสุกสกาวของเธอทำให้ฉันต้องมนต์ รัศมีของเธอดูจสวรรค์ ทำให้เธอโดดเด่นกว่าดาวดวงอื่น พวกเราน้อมรับอย่างลึกซึ้งไว้ในใจว่าดาวแห่งอักษรศาสตร์นี้งดงามราวกับมาจากฟ้าสวรรค์ และได้รับพร ให้ธำรงคุณความดีอันบริสุทธิ์หมดจด ดาวอักษรศาสตร์บนท้องฟ้าแห่งศิลปากรคงได้รับการรังสรรค์ให้งดงามจากมือของทวยเทพในสวรรค์ แสงสว่างสุกใสของดวงจันทร์ยังหายไปในราตรีและยอมพ่ายแพ้เธอ

ภาษาฝรั่งเศส

On regarde dans le ciel
(เรา) (มอง) (ใน) (ท้องฟ้า)
Tant d'étoiles alignées
(มากมาย) (ดวงดาว) (เรียงราย)
Où la plus belle est trouvée
(ที่) (ที่สุด) (สวย) (ถูกพบ)
Sa lumière gagne les cœurs
(ของเธอ) (แสง) (ชนะ) (ใจ)
C'est magnifique d'ailleurs
(มัน) (งดงามมาก) (นอกจากนี้)
Oh la déesse des étoiles
(โอ้) (เทวี) (แห่ง) (ดวงดาว)
De toute part, on vénère
(จาก) (ทั้งหมด) (แห่งหน) (เรา) (ชื่นชม)
La belle étoile des Lettres
(สวย) (ดาว) (ของ) (อักษร)
Avec sa bonté si chère
(ด้วย) (ของเธอ) (ความดีงาม) (มาก) (มีค่า)
L'étoile des Lettres du ciel de Silpakorn
(ดาว) (แห่ง) (อักษร) (แห่ง) (ท้องฟ้า) (แห่ง) (ศิลปากร)
On se demande quels dieux la bénissent
(เรา) (สงสัย) (ใด) (เทพ) (เธอ) (ให้พร)
Oh le clair de lune s'éteint
(โอ้) (แสง) (ของ) (จันทร์) (ดับลง)
Pour la beauté sans fin
(เพื่อ) (ความสวยงาม) (ปราศจาก) (การสิ้นสุด)
De l'étoile des Lettres

(ของ) (ดาว) (แห่ง) (อักษร)

เรามองไปที่ท้องฟ้า ดวงดาวมากมายเรียงราย ที่แห่งนั้นมีดวงที่สวยที่สุดถูกพบ แสงสว่างของเธอชนะใจทุกดวง และมันก็งดงามมาก โอ เทวีแห่งดวงดาว ทุกแห่งทุกหนคนชื่นชมดาวอักษรศาสตร์ที่สวยด้วยความอึงามอันแสนมีค่าของเธอ ดาวอักษรแห่งท้องฟ้าศิลปากร เราสงสัยว่าเทพองค์ใดกันหนอที่ให้พรเธอ โอ้ แสงจันทร์ดับลง ให้กับความสวยงามที่ไม่มีที่สิ้นสุดของดาวอักษร

ภาษาเยอรมัน

Viele Sterne weit und breit
(มากมาย) (ดาว) (ไกล) (และ) (กว้าง)
Schier endlos aufgereiht
(มากมาย) (ไม่จบสิ้น) (เรียงราย)
Ein Stern schöner als alle
(หนึ่ง) (ดาว) (งามกว่า) (กว่า) (ทั้งหมด)
Glänzend Licht ergreift das Herz
(ส่องแวววาว) (แสง) (จับ) (หัวใจ)
Eine Sternengöttin?
(หนึ่ง) (เทวีแห่งดาว)
Deshalb zeichnest du dich aus
(ดังนั้น) (โดดเด่น) (เธอ)
Sehr beliebt und hoch gelobt
(มาก) (เป็นที่นิยม) (และ) (สูง) (ได้รับการชื่นชม)
Der Geisteswissenschaften Stern
(แห่ง) (ดาว) (มนุษยศาสตร์)
Schön und geschätzt durch Tugend
(งาม) (และ) (ได้รับความนับถือ) (เนื่องด้วย) (คุณความดี)
Du, der Stern an dem Himmel Silpakorns
(เธอ) (ดาว) (ที่) (ท้องฟ้า) (ของศิลปากร)
Wohl Segen von einem Gott erhältst du
(คง) (พร) (จาก) (หนึ่ง) (พระเจ้า) (ได้รับ) (เธอ)
Leuchtendes Mondlicht funkelnd
(ส่องแสง) (ดวงจันทร์) (ส่องแสงแวววาว)
Wird plötzlich verblassen
(จะ) (ทันที) (จางลง)
Überstrahlt von dir
(ถูกส่องแสงข่มทับ) (โดย) (เธอ)

ดวงดาวมากมายมีอยู่ทั่วทุกหนทุกแห่ง เรียงรายกันแทบไม่มีที่สิ้นสุดอยู่บนฟ้า ดาวดวงหนึ่งงามกว่าดวงอื่น ๆ ทั้งหมด แสงที่ส่องแวววาวนั้นจับใจ เป็นเทวีแห่งดาวหรือไร เธอจึงได้โดดเด่นออกมา ดาวอักษรศาสตร์ เป็นที่นิยมมาก ได้รับการชื่นชมอย่างสูง สวยงามและได้รับการนับถืออันเนื่องด้วยคุณความดี เธอผู้เป็นดวงดาวบนท้องฟ้าแห่งศิลปากร เธอคงได้รับพรจากจากพระเจ้า แสงจันทร์อันแวววาวจะจางหายไปในทันที เพราะถูกเธอส่องแสงข่มทับ

ภาษาญี่ปุ่น

夜空いっぱいの yo zora ippai no
(กลางคืน) (ท้องฟ้า) (เต็ม) (มากมาย) (คำช่วยชี้หน้าที่ขยายนาม)
星を見れば hoshi wo mi reba
(ดาว) (มองดู)
一つ美しい hitotsu utsukushii
(ดวงหนึ่ง) (งดงาม)
ああ輝かしい aa kagayakashi i
(โอ้) (แจ่มจรัส เจิดจ้า)
一等星 Ittōsei
(ดาวที่มีแสงสว่างที่สุด)
まるで星の女王 marude hoshi no jo ō
(ราวกับ) (ดวงดาว) (คำช่วยชี้หน้าที่ขยายนาม) (ราชินี)
誇らしく光る hokorashiku hikaru
(อย่างภาคภูมิใจ) (ส่องแสง)
美徳の星 bitoku no hoshi
(ความดีงาม) (คำช่วยชี้หน้าที่ขยายนาม) (ดาว)
みんなに愛され minna ni ai sare
(ทุกคน) (จาก) (ถูกรัก)
シラパコーンの大空 shirapakōn no ōzora
(ศิลปากร) (คำช่วยชี้หน้าที่ขยายนาม) (ท้องฟ้ากว้างใหญ่)
女神の恵みの星 Megami no megumi no hoshi
(เทพธิดา) (คำช่วยชี้หน้าที่ขยายนาม) (พรจากสวรรค์) (คำช่วยชี้หน้าที่ขยายนาม) (ดวงดาว)
望月よりも Mochizuki yori mo
(พระจันทร์เต็มดวง) (ยิ่งกว่า)
文学部の星 bungakubu no hoshi
(คณะอักษรศาสตร์) (คำช่วยชี้หน้าที่ขยายนาม) (ดวงดาว)
煌めく kirameku
(ส่องประกาย)

พอมองดูดวงดาวมากมายบนท้องฟ้ายามค่ำคืน มีดาวดวงหนึ่งงดงาม ช่างเป็นดวงดาวที่โดดเด่นส่องสว่างเจิดจ้าราวกับราชินีแห่งดวงดาว ดาวแห่งความดีงาม ส่องแสงอย่างภาคภูมิ จึงเป็นที่รักของทุกคน คือดวงดาวบนท้องฟ้าศิลปากรอันกว้างใหญ่ที่ได้รับพรจากเทพธิดาบนสวรรค์ ดาวอักษรศาสตร์ส่องประกายเจิดจ้ายิ่งกว่าพระจันทร์เต็มดวง

ภาษาจีน

望夜空满天繁星 wàng yè kōng mǎn tiān fán xīng
(มอง) (กลางคืน) (ท้องฟ้า) (เต็ม) (ฟ้า) (มากมาย) (ดาว)
点缀无边天空 diǎn zhuì wú biān tiān kōng
(ประดับประดา) (ไร้) (ขอบเขต) (ท้องฟ้า)

一颗最亮眼的星 yī kē zuì liàng yǎn de xīng
(หนึ่ง) (ดวง) (ที่สุด) (สว่าง) (ตา) (ของ) (ดวงดาว)
美入人心亦灵动 měi rù rén xīn yì líng dòng
(งดงาม) (เข้า) (คน) (ใจ) (อีกทั้ง) (จิตวิญญาณ) (สั่นไหว)
唯有万星女神 wéi yǒu wàn xīng nǚ shén
(เพียง) (มี) (หมื่น) (ดาว) (หญิง) (เทพ)
有如此耀眼之光 yǒu rú cǐ yào yǎn zhī guāng
(มี) (ดั่ง) (นี้) (ระยับ) (ตา) (ที่) (แสง)
人们都欣赏着她 rén men dōu xīn shǎng zhe tā
(คน) (พวก) (ล้วน) (ชื่นชม) (ชื่นชม) (กำลัง) (เธอ)
优 雅的文院星 yōu yǎ de wén yuàn xīng
(ดีงาม) (สวยงาม) (ที่) (อักษร) (คณะ) (ดาว)
唯有她品德高尚 wéi yǒu tā pǐn dé gāo shàng
(เพียง) (มี) (เธอ) (ศีลธรรม) (คุณธรรมสูงส่ง)
她在 Silpakorn 天空中闪耀 tā zài Silpakorn tiān kōng zhōng shǎn yào
(เธอ) (ที่) (ศิลปากร) (ฟ้า) (กลาง) (กระพริบ) (สว่าง)
也许文院星得福于神仙 yě xǔ wén yuàn xīng dé fú yú shén xiān
(บางที) (อักษร) (คณะ) (ดาว) (ได้) (พร) (จาก) (เทพ) (เซียน)
月亮美丽的光彩 yuè liàng měi lì de guāng cǎi
(พระจันทร์) (สว่าง) (สวย) (งดงาม) (ของ) (แสง) (สวยงามโดดเด่น)
也略显得黯淡 yě lüè xiǎn dé àn dàn
(ก็) (ข้าม) (แสดงออกมา) (จืดจาง)
败于文院星 bài yú wén yuàn xīng
(พ่าย) (แก่) (อักษร) (คณะ) (ดาว)

มองท้องฟ้ายามค่ำคืนเต็มไปด้วยดวงดาวที่ประดับประดาบนท้องฟ้าอย่างไร้ขอบเขต มีดาวดวงหนึ่งสว่างที่สุด งดงามจนเข้าไปอยู่ในใจคนอีกทั้งจับใจ มีเพียงเทวีแห่งดาวทั้งปวง ที่มีแสงระยับจับตาเช่นนี้ ผู้คนล้วนชื่นชมเธอ ดาวอักษรศาสตร์ที่สง่างามมีเพียงเธอที่มีคุณธรรมสูงส่ง เธอส่องสว่างฟ้าศิลปากร บางทีดาวอักษรอาจได้รับพรจากเทพ แสงอันงดงามของพระจันทร์ก็ยังถูกทำให้แสงหม่น พ่ายแก่ดาวอักษร

ภาษาเกาหลี

밤하늘을 수놓는 พัมฮานือรึล ซูโนนึน
(ท้องฟ้า) (กระจัดกระจาย)
수많은 별들중에 ซูมานึน พยอลทึลจุงเง
(จำนวนมาก) (ดวงดาวมากมาย) (บรรดา)
압도하는 밝은 별 อับโตฮานึน พัลกึนพยอล
(ที่เหนือกว่า) (ที่ส่องสว่าง) (ดวงดาว)
끌리는 밝은 별빛 กึลลีนึน พัลกึน พยอล ปีด
(ที่ดึงดูด) (ที่ส่องสว่าง) (แสงดาว)
여신이 맞을까요? ยอชินอี มาจึลกาโย
(เทวี) (ใช่หรือไม่)

모든 별의 주인공 โมดึน พยอลเอ ชูอินกง
(ดาวดาวทั้งหมด) (ของ) (ตัวเอก)
국민의 칭송받는 กุงมีเน ชิงซงพันนึน
(ประชาชน) (ของ) (ที่ได้รับการชื่นชม)
아름다운 인문대 별 อารึมดาอุน อินมุนแด พยอล
(ที่งดงาม) (อักษร) (ดาว)
미덕의 귀중한 별 มีดอกเอ ควีจุงฮัน พยอล
(คุณความดี) (ของ) (มีคุณค่า) (ที่) (ดาว)
씰라빠껀의 인문대 별 ศิลปากร เอ อินมุนแด พยอล
(ศิลปากร) (ของ) (อักษร) (ดาว)
그녀는 신의 축복 받았겠지? คือ-นยอ-นึน ชินเอ ชุกบก พัทดัดเกทจี
(เธอ) (เทพ) (ของ) (ได้รับพรมาใช่ไหม)
아늑히 빛나던 달 อานือคี พินนาตอน ทัล
(อย่างเรืองรอง) (ที่ส่องแสง) (พระจันทร์)
인문대 별 앞에선 อินมุนแด พยอล อาเพซอน
(อักษร) (ดาว) (ต่อหน้า)
빛을 잃네 พีชึล อิลเน
(แสง) (หายไปแล้ว)

ดวงดาวที่กระจัดกระจายบนท้องฟ้า มีดวงดาวมากมาย มีดาวที่เหนือกว่าดาวดวงอื่น แสงดวงดาวสว่าง ดึงดูด นี่ใช่เทวีหรือไม่ เป็นตัวเอกแห่งดวงดาว ได้รับการชื่นชมจากประชาชน ดาวอักษรศาสตร์งดงาม เป็นดาวที่มีคุณค่าและมีคุณความดี ดาวอักษรของศิลปากร เธอคงจะได้รับพรจากเทพมาใช่ไหม ดวงจันทร์ที่ส่องแสงเรืองรอง แสงคงจะหายไปเมื่ออยู่ต่อหน้าดาวอักษร

ภาษาเวียดนาม

ngắm ánh sao ngập trời tối đêm หงัม แอ๊ง ซาว เหงิบ เจ่ย โต๊ย เดม
(มอง) (แสง) (ดาว) (ท่วม/เต็ม) (ท้องฟ้า) (มืด) (กลางคืน)
thấy muôn vàn sao lấp lánh เท๊ย มวน หว่าน ซาว เลิ้บ แล้ญ
(เห็น) (นับไม่ถ้วน) (ดาว) (ระยิบระยับ)
có một sao đẹp hơn sao khác ก๊อ หมด ซาว แด็บ เฮิน ซาว ค้าก
(มี) (หนึ่ง) (ดาว) (สวย) (กว่า) (ดาว) (อื่น)
Sao long lanh soi toả sáng choang ซาว ล็อง แล็ญ ซอย ตว่า ซ้าง ชวาง
(ดาว) (ระยิบระยับ) (ส่องแสง) (กระจายไปทุกที่) (สว่างมาก)
đẹp nổi bật chạm trái tim แด็บ โหนย เบิด จ่าม จ๋าย ตีม
(สวย) (โดดเด่น) (จับ) (หัวใจ)
như nữ thần của các ngôi sao ญือ นึ เถิ่น กั๋ว ก๊าก โงย ซาว
(เหมือน) (เทวี) (ของ) (บรรดา) (ดวง) (ดาว)
Ai ai cũng khen ngợi mến thương อาย อาย กุ๋ง แคน เหง่ย เม้น เทือง
(ใคร) (ใคร) (ก็) (ชื่นชม) (รักใคร่)
sao Nhân văn đẹp vấn vương ซาว เญิน วัน แด็บ เวิ้น เวือง
(ดาว) (มนุษยศาสตร์) (สวย) (ติดอยู่ในใจ)

nâng giá trị bằng đức tính tốt เนิง ซ้า จิ บั่ง ดึ๊ก ติ๊ญ โต๊ด

(ยกระดับ) (คุณค่า) (ด้วย) (คุณธรรม) (ดี)

Sao nhân văn trên trời của Silpakorn ซาว เญิน วัน เจน เจ่ย กั๋ว ศิลปากร

(ดาว) (มนุษยศาสตร์) (บน) (ฟ้า) (ของ) (ศิลปากร)

Sao được thần tiên trên thiên đường ban phước ซาว เดือก เถิ่น เตียน เจน เทียน เดื่อง บาน เฟื้อก

(ดาว) (ได้) (เทพ) (บน) (สวรรค์) (ให้) (พร/โชคดี)

Ngay cả ánh trăng tròn sáng tươi ง่าย ก๋า แอ๊ญ จัง จ่อน ซ้าง เตือย

(แม้แต่) (แสง) (จันทร์) (กลม) (สว่าง) (สดใส)

cũng bị che mờ tối đi กุ๋ง บิ แจ เหม่อ โต๊ย ดี

(ก็) (ถูก) (บดบัง) (มัว) (มืด) (ลดลง)

bởi vì sao Nhân văn เบ๋ย หวี่ ซาว เญิน วัน

(เพราะ) (ดาว) (มนุษยศาสตร์)

มองแสงดาวเต็มท้องฟ้ายามค่ำคืน เห็นดาวมากมายนับไม่ถ้วนระยิบระยับ มีดาวดวงหนึ่งสวยกว่าดาวดวงอื่น ดาวมีแสงระยิบระยับส่องแสงเปล่งประกายสว่างมาก สวยโดดเด่นจับใจ เหมือนเทวีของหมู่ดาว ใครใครก็ชื่นชม รักใคร่ดาวอักษรศาสตร์ผู้ที่สวยยิ่งและมีคุณค่าด้วยคุณธรรมความดี ดาวอักษรศาสตร์เคียงคู่ฟ้าศิลปากร ดาวได้รับพรจากเทพบนสวรรค์ แม้แต่แสงของจันทร์เพ็ญที่สว่างสดใสก็ถูกบดบังจนมัวและมืดลงเพราะดาวอักษรศาสตร์

APPENDIX 2

ตัวอย่างการร้องบทแปลเพลง "ดาวอักษร" ภาษาต่าง ๆ

ภาษา (Language)	ลิงก์ (Link)	คิวอาร์โค้ด (QR Code)
ภาษาอังกฤษ	https://drive.google.com/file/d/1PVTkyX9yckguSY8NyZACdExn2xSS5w6P/view?usp=sharing	
ภาษาฝรั่งเศส	https://drive.google.com/file/d/14NdWCML0crOJ3NI9nPto6oR-eLmAJvdK/view?usp=sharing	
ภาษาเยอรมัน	https://drive.google.com/file/d/1fF4sNI0kEe8y9ndZ6FEPRE2porzEbNau/view?usp=sharing	
ภาษาญี่ปุ่น	https://drive.google.com/file/d/1tQ_7lAEzhJT3R40lLRqDPLFpGLTaj1ZL/view?usp=sharing	

ภาษา (Language)	ลิงก์ (Link)	คิวอาร์โค้ด (QR Code)
ภาษาจีน	https://drive.google.com/file/d/1IQbR114AQILIFQBBecMHQds_g6V0dVEb/view?usp=sharing	
ภาษาเกาหลี	https://drive.google.com/file/d/117wqVfpr6GZP0Susb_Jph7nF3eytOSaW/view?usp=sharing	
ภาษาเวียดนาม	https://drive.google.com/file/d/1Fqze-TNtEoZrXaqJ-an3BXi26AAEZCxv/view?usp=sharing	